Natuurwerkgroep De Kerkuil

Meerjarenplan

2022 – 2026

Dank aan de vrijwillige medewerkers voor hun onmisbare inzet voor de natuurwerkgroep

Dank aan de landbouwers voor de samenwerking

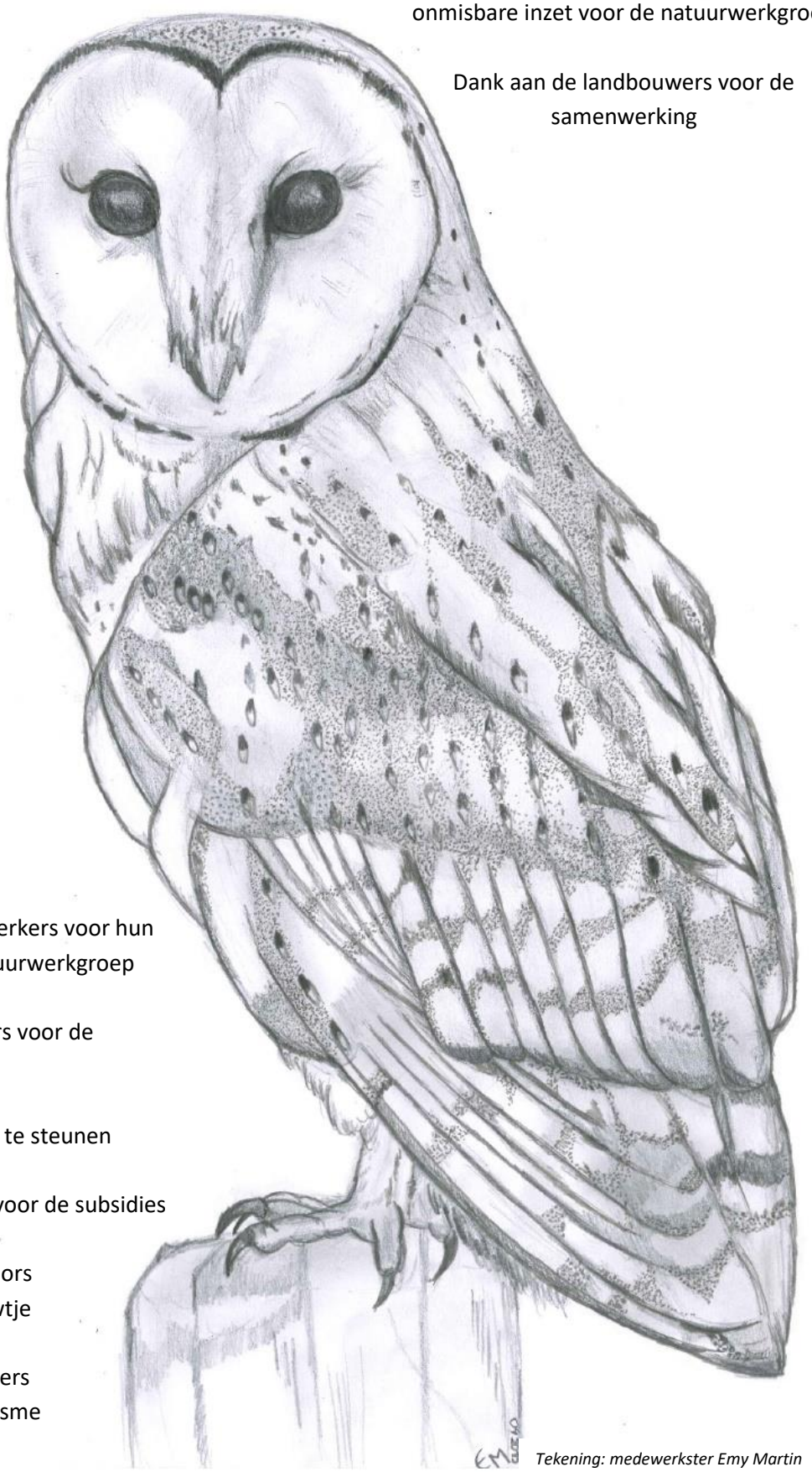

Dank aan de vrijwillige medewerkers voor hun onmisbare inzet voor de natuurwerkgroep

Dank aan de landbouwers voor de samenwerking

Dank aan de leden om ons te steunen

Dank aan de Vlaamse overheid voor de subsidies

Dank aan de sponsors
voor het extra duwtje

Dank aan de partners
voor hun enthousiasme

Tekening: medewerkster Emy Martin

Inhoudstafel

1 TOTSTANDKOMING MEERJARENPLAN 1

1.1 OMGEVINGSANALYSE INTERNE FOCUS 2
1.2 OMGEVINGSANALYSE EXTERNE FOCUS 2
1.3 OPVOLGING VAN DWINGENDE AANBEVELINGEN EN SUGGESTIES TER VERBETERING 4

2 MISSIE, VISIE EN WAARDEN 7

2.1 MISSIE 7
2.2 VISIE 7
2.3 WAARDEN 9

3 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE 10

3.1 DE GESCHIEDENIS VAN DE ORGANISATIE 10
3.2 WERKINGSGEBIED EN LEDENAANTALLEN 11
3.3 DE ROLLEN VAN DE ORGANISATIE 12
3.4 STRUCTUUR VAN DE VERENIGING 13
3.5 DE GROEI VAN DE ORGANISATIE 15

4 POSITIONERING VAN DE ORGANISATIE 16

5 STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN 18

5.1 SD-1: AGRARISCHE NATUUR 19

OD-1.1: KERKUILEN 20
OD-1.2: BRUINE KIEKENDIEVEN 24
OD-1.3: GRAUWE KIEKENDIEVEN 29
OD-1.4: STEENUILEN 34
OD-1.5: TORENVALKEN 39
OD-1.6: VELDUILEN 42
OD-1.7: ZWALUWEN (BOERENZWALUW, HUISZWALUW) 45
OD-1.8 AKKERVOGELS 48
OD-1.9: GIERZWALUWEN 52
OD-1.10: OEVERZWALUW 54
OD-1.11: IJSVOGELS 56

5.2 SD-2: SENSIBILISATIE EN DRAAGVLAKVERBREDING INZAKE AGRARISCHE NATUUR 58

OD-2.1 INHOUDELIJKE COMMUNICATIE NAAR LEDEN (OVER BELEIDSDOSSIERS) 59
OD-2.2 INHOUDELIJKE COMMUNICATIE NAAR DE BUITENWERELD (OVER DE NATUURWERKGROEP) 61
OD-2.3 PUBLICATIE PROJECTRESULTATEN 63
OD-2.4 PUBLICATIE TER VERSTERKING VAN DE AGRARISCHE NATUUR 65
OD-2.5 SENSIBILISATIE IN SCHOLEN 66
OD-2.6 UITWISSELEN ADVIES MET PARTNERS (ZIE OOK OD-3.3) 67
OD-2.7 ADVIESVERLENING AAN BURGERS 68

5.3 SD-3: NETWERKVERSTERKING 69

OD-3.1 GROEI LEDENAANTAL 70
OD-3.2 PLAATSELIJK NIEUWS 71
OD-3.3 GESTRUCTUREERDE SAMENWERKING MET PARTNERS 73
OD-3.4 DEELNAME AAN MILIEURADEN 75
OD-3.5 VERTEGENWOORDIGING OP SOCIALE MEDIA 75
OD-3.6 SOCIALE CONTACTEN 76

OD-3.7 EIGEN ACTIVITEITEN 78
OD-3.8 WERVING EN ACTIVERING VAN MEDEWERKERS 80
OD-3.9 KERNVERANTWOORDELIJKEN 82
OD-3.10 ONDERSTEUNENDE PROJECTVERANTWOORDELIJKEN 82
OD-3.11 GESTRUCTUREERDE SAMENWERKING MET WETENSCHAPPELIJKE INSTELLINGEN 82
5.4 SD-4: PERMANENTE VORMING VOOR MEDEWERKERS 85
OD-4.1 PRAKTIJKVORMING ROND PROJECTEN 86
OD-4.2 CURSUSSEN OF LEZINGEN 89
OD-4.3 PUBLICATIES 90
OD-4.4 PERSOONLIJKE VORMING 90
6 FINANCIERING 93
OPBRENGSTEN 94
KOSTEN 95

Lijst met afkortingen

ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
GDPR	General Data Protection Regulation
GIS	Geografisch InformatieSysteem
GKA	Grauwe Kiekendief - Kenniscentrum Akkervogels
GON	Groupe Ornithologique et naturaliste du Nord – Pas-de-Calais
ICARUS	International Cooperation for Animal Research Using Space
INBO	Instituut voor Natuur- en BosOnderzoek
KBIN	Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen
NWG	NatuurWerkGroep
PBM	Persoonlijke BeschermingsMiddelen
RLW	Regionaal Landschap Westhoek
VLM	Vlaamse LandMaatschappij
WBE	WildBeheerEenheid

1 TOTSTANDKOMING MEERJARENPLAN

Het meerjarenplan 2022 – 20 26 is tot stand gekomen na diverse inhoudelijke discussies in de schoot van de raad van bestuur van Natuurwerkgroep (NWG) De Kerkuil. Zowel de voorzitter, de secretaris als de vaste medewerker namen deel aan het sectortraject dat de Bond Beter Leefmilieu uitstippelde i.v.m. de opstelling van de meerjarennota. Er is een beperkte externe bevraging geweest bij de voornaamste partners om te weten hoe zij het werk evalueren. Hieruit is gebleken dat zij de (samen)werking ten zeerste appreciëren en willen voortzetten. De generieke suggesties van de voortgangsrapportage van de voorbije beleidsperiode werden in deze meerjarennota verwerkt. Ook de voorstellen die ons aangereikt werden tijdens het gesprek met de begeleidingscommissie zijn opgenomen in deze meerjarennota. De uiteindelijke nota is het resultaat van een groepswerk van vier bestuursleden en de vaste medewerker. Om vakjargon uit te sluiten en te vermijden dat zaken die evident zijn voor de auteurs niet voldoende duidelijk uitgelegd worden, werd de nota nagelezen door 2 vrijwillige medewerkers van NWG De Kerkuil. Als voorlaatste stap volgde de goedkeuring door de algemene vergadering op 04 03-2021, waarna de opmaak van Het meerjarenplan afgewerkt werd. Elke medewerker ontvangt een kopie van deze meerjarennota. Het meerjarenplan is ook terug te vinden op de startpagina van onze website.

1.1 Omgevingsanalyse interne focus

Natuurwerkgroep De Kerkuil kijkt met een kritische blik terug op deze eerste beleidsperiode en is tevreden over de behaalde resultaten bij de projectvogels, de groei van de vereniging, de samenwerking met de landbouwers en de activiteiten die we op punt gezet hebben.

De projectmatige werking ten behoeve van de agrarische natuur blijft centraal staan in onze werking (SD-1). De werkpunten die we nog voor ogen hebben, krijgen extra aandacht in het volgende meerjarenplan. Zo opteren we om meer samen te werken met wetenschappelijke instellingen om alle data die wij elk jaar vergaren, om te zetten in publicaties die ten goede kunnen komen voor het behoud en de bescherming van onze projectvogels. Deze wetenschappelijke bijdrage zorgt ook voor een groei van de kennis en expertise van onze medewerkers.

Tijdens de beleidsperiode van het eerste meerjarenplan werd de agenda van de medewerkersvergaderingen afgestemd op de inhoud en de opbouw van de meerjarennota. Zo geraakten de medewerkers vertrouwd met de terminologie en merken we dat medewerkers zelf met voorstellen komen om acties te registreren onder bepaalde OD's of SD's. We merken dat de medewerkers ondertussen vertrouwd zijn met deze manier van werken en denken en dat helpt ons groeien als vereniging.

De evaluatie van de begeleidingscommissie hebben we positief ervaren, we merkten ook dat de passie waarmee de vereniging zich inzet voor haar doel, duidelijk over kwam naar de leden van de commissie. De vraag om met onze expertise naar buiten te komen krijgt een vervolg. De commissie was ook aangenaam verrast door het aantal vrouwen die aangetrokken werd als medewerker bij Natuurwerkgroep De Kerkuil. Deze trend lijkt zich voort te zetten en we streven naar een ideale mix van ervaren mensen en jongeren.

1.2 Omgevingsanalyse externe focus

Eén van de positieve gevolgen van de COVID-19-pandemie is dat veel mensen de natuur in eigen streek herontdekt hebben. "Birding is trendy" en daar maken we gebruik van om te zorgen voor voldoende diversifiëring binnen de medewerkers van onze werking. Het stereotype beeld dat een vogelkijker een oude man is met een baard enb die wollen sokken in sandalen draagt, mogen we (met plezier) achter ons laten.

Voor medewerkers wordt er permanent vorming voorzien door cursussen/ infosessies te organiseren of er wordt persoonlijke vorming voorzien in het veld (SD-4). Ze worden uiteraard ook betrokken bij het ringen van de vogels, wat door de medewerkers als een "beloning" ervaren wordt. Ervaren medewerkers, kernverantwoordelijken,

bestuursleden en de projectcoördinator zorgen voor voldoende stimulerende prikkels om nieuwe medewerkers nauw betrokken te houden bij de werking van de vereniging.

Tijdens de eerste lockdown in het voorjaar van 2020 (omwille van de COVID-19-pandemie) bevestigde het kabinet van minister Demir dat het zoeken naar Bruine Kiekendieven een essentiële verplaatsing was. Natuurwerkgroep De Kerkuil kreeg bijgevolg toelating om verplaatsingen te doen in het kader van het soortenbeschermingsplan van Bruine Kiekendieven. Enkele maanden later kregen we te horen dat minister Demir aanwezig zou zijn bij het ringmoment van de uitzonderlijke broedgevallen van Grauwe Kiekendief in Vleteren. Helaas heeft ze dit last minute moeten afzeggen wegens haar drukke agenda, maar we krijgen wel de boodschap mee dat de minister ons werk hoog in het vaandel draagt!

Hendrik Vandamme, landbouwer-voorzitter van het Algemeen Boerensyndicaat hoort alarmbellen luiden die zullen leiden tot bijsturing en de sector zal aanzetten tot zelfreflectie. Aanleidingen voor deze uitspraak is bedenking of er wel doorgegaan kan worden met de niet-aflatende drang om te groeien omwille van onder meer de impact op de fauna en flora in de omgeving.

Op lokaal niveau merken we heel wat ontsteltenis van politici en burgers over de stopzetting van subsidie voor huiswaluwnesten in Diksmuide in 2021. Dat terwijl er in 2020 in Koksijde net een uitbreiding van subsidiemaatregelen kwam van huiszwaluw naar boerenzwaluw en zelfs kerkuil. Ook De Panne sprong op de kar en biedt sinds 2021 een subsidie voor zwaluwen aan.

Uit deze verschillende signalen blijkt duidelijk dat de werking van Natuurwerkgroep De Kerkuil waardevol is en blijft, en er wel degelijk maatschappelijke aandacht is voor de bescherming van agrarische natuur.

1.3 Opvolging van dwingende aanbevelingen en suggesties ter verbetering

* Na de evaluatie van het begeleidingsgesprek formuleerde de erkenningscommissie één **suggestie ter verbetering**: *Besteed voldoende aandacht aan de andere strategische doelstellingen (SD-2 tot en met SD-4).*

Bij het opmaken en samentellen van het nieuwe meerjarenplan werd hier dan ook werk van gemaakt. Elke SD werd grondig geanalyseerd en waar nodig werden de operationele doelstellingen nauwkeuriger en uitgebreider geformuleerd. De OD's werden, naar analogie met die in SD1, in acties onderverdeeld zodat alle aspecten ervan aan bod kwamen en zoveel als mogelijk van een indicator voorzien. Om zo volledig en accuraat mogelijk te zijn, werden ook een aantal OD's toegevoegd. De werkgroep besteedde er zorg aan om evidente overlappingen te voorkomen, maar onvermijdelijk zijn sommige OD's nauw met elkaar verbonden. In die gevallen werd de link met een kruisverwijzing verduidelijkt, ook over de verschillende SD's heen.

* Ook met de **adviezen** die de commissie in haar begeleidingsrapport formuleerde, werd in dit meerjarenplan rekening gehouden.

In OD3.11 wordt toegelicht hoe een nauwere en meer gestructureerde samenwerking met wetenschappelijke instellingen kan leiden tot (gesubsidieerde) projecten die de vereniging meer mogelijkheden tot groei kunnen opleveren.

In dit meerjarenplan werd ook gezorgd voor explicitiere argumentering van de keuzes die de vereniging maakt. Elke OD wordt daartoe beknopt ingeleid door telkens de achterliggende gedachte en motivatie bij elk doel te formuleren.
De aard van de werking van Natuurwerkgroep De Kerkuil laat niet altijd toe om behaalde doelen met getallen te kwantificeren. Daarom zal de vereniging voortaan ook kwalitatieve indicatoren (in de vorm van getuigenissen of treffende anekdotes) opnemen in de rapportering. Ook in het tijdschrift wordt daarvoor wat meer ruimte voorzien.

* Tijdens de voorbije beleidsperiode werd ook aandacht besteed aan de **generieke suggesties** die we bij de evaluaties van de verschillende voortgangsrapporten mochten ontvangen. In elk volgende- voortgangsrapport werd een hoofdstukje voorzien waarin de vereniging verduidelijkt hoe er aan die aandachtspunten zou worden gewerkt. Vanzelfsprekend werden ook die aanpassingen opgenomen in dit nieuwe meerjarenplan. De volgende domeinen kregen extra aandacht:

- Vrijwilligersbeleid

Zie hiervoor SD3 - Netwerkversterking, en meer specifiek OD3.1 (over de aanpak rond ledenaantallen), OD3.8 (over de werving enactivering van vrijwillige medewerkers), OD3.9 (over de rol en de begeleiding van de vrijwillige kernverantwoordelijken), OD 3.10 (over de rol en de begeleiding van de ondersteunende projectverantwoordelijken) én SD4 – Permanente vorming voor medewerkers, waar alle OD's in het teken staan van de professionalisering van de vrijwilligerswerking: OD4.1 Praktijkvorming, OD4.2 Cursussen en lezingen, OD4.3 Publicaties en OD4.4 Persoonlijke vorming.

- Sensibilisering en educatie (buiten het ledentijdschrift)

OD2.2 focust op de inhoudelijke communicatie naar de buitenwereld via de website, de eigen standen, (permanente) infopanelen en lesmodules in lagere scholen. Dit laatste wordt trouwens in OD2.5 uitgebouwd als doel voor de komende beleidsperiode. In OD2.3 wordt toegelicht hoe projectrapporten via publicaties van partners bij een ruimer publiek worden verspreid. OD2.4 geeft een overzicht van eigen publicaties voor een groter publiek binnen het werkingsgebied. In OD2.7 krijgt de adviesverlening aan burgers speciale aandacht.

OD3.2 spitst zich toe op het doel om ook via de (lokale) pers en gemeentelijke infobladen informatie over agrarische natuur bij een ruimer publiek te krijgen. OD3.5 tenslotte verduidelijkt de steeds belangrijker wordende rol van de sociale media bij het sensibiliseren en informeren van de bevolking, ook voor Natuurwerkgroep De Kerkuil.

- Jaarplanning

Deze generieke suggestie leidde tot de oprichting van een werkgroep Subsidiedossier (bestaande uit de projectcoördinator, de voorzitter en de ondervoorzitter, en later uitgebreid met de penningmeester en een extra bestuurslid) die zich boog over de samenstelling van de voortgangsrapporten, de evaluaties van de erkenningscommissie en het opstellen van dit nieuwe meerjarenplan.

In de voortgangsrapporten werden de behaalde en de beoogde resultaten duidelijk naast elkaar geplaatst, en (waar nodig) werden de bijsturingen heel concreet geformuleerd. De evolutie van de vooropgestelde doelen werd en wordt waar dat kan in grafieken visueel voorgesteld. De indicatoren die Natuurwerkgroep De Kerkuil voor ogen heeft, staan in een opvallende opmaak bij elke actie vermeld. Ook het gebruik van iconen en andere grafische elementen werd ingevoerd, waardoor bij het doornemen van het voortgangsrapport al meteen duidelijk wordt in welke de doelen al dan niet zijn behaald.

-Moduletabel

De moduletabel wordt telkens met de nodige zorg aangevuld. Na een inhoudelijke vraag van de subsidiecommissie wordt nu ook telkens extra aandacht besteed aan de expliciete toelichting van elk onderdeel van de moduletabel in het uitgebreide voortgangsrapport.

- Financiële reserves

Natuurwerkgroep De Kerkuil is een financieel gezonde vereniging. Dat is het gevolg van een heel doordacht en voorzichtig beleid. Er wordt een reserve van €10.000 per jaar beoogd. Daarom wordt uitgekeken naar alternatieve bronnen van inkomsten, naast de structurele subsidies voor de lopende beleidsperiode. Belangrijk hierbij zijn nu al de lidgelden en de sponsoring. Na een eerste test met het verkopen van merchandising in de vorm van T-shirts, is een volgende stap gezet. Natuurwerkgroep De Kerkuil heeft sinds 2021 ook een eigen etiketbier (in twee versies) dat via verschillende verkooppunten aan de man wordt gebracht. Verder wordt er uitgekeken naar projectsubsidies die in samenwerking met wetenschappelijke instellingen kunnen worden binnengebracht. Ook een peterproject waarbij bedrijven of particulieren (een deel van) bv. de zenderkosten van Grauwe of Bruine Kiekendief op zich nemen, ligt op tafel.

2 MISSIE, VISIE EN WAARDEN

2.1 Missie

Natuurwerkgroep De Kerkuil vzw is een regionale natuurvereniging, actief in 10 gemeenten in de noordelijke Westhoek en richt zich op agrarische natuur via een projectmatige werking.

Met Natuurwerkgroep De Kerkuil boert de agrarische natuur beter.

Natuur**werk**groep De Kerkuil wil het verschil maken door het juiste te **doen.**

2.2 Visie

Vele soorten vogels uit het agrarisch gebied staan onder druk. Schaalvergroting en intensivering in de landbouw heeft in de loop van de jaren grote gevolgen gehad voor vele typische soorten van dit gebied. Kleine percelen en plekjes verdwijnen (de haag waar de geelgors in zong, het plekje voor de steenuil, ...) weilanden worden omgeploegd, kleine, donkere stallen vol met boerenzwaluwen moeten plaats maken voor grote stallen, veldschuren gaan tegen de vlakte in ruil voor gesloten loodsen waar uilen geen toegang meer hebben. Toch blijven we als natuurwerkgroep geloven in agrarische natuur.

Natuurwerkgroep De Kerkuil is ervan overtuigd dat ze een positieve invloed heeft op de agrarische natuur in de streek IJzer en Polder (noordelijke Westhoek). Dit door een projectmatige samenwerking tussen enerzijds de vrijwillige medewerkers en anderzijds de landbouwers, bewoners van het buitengebied, (natuur)werkgroepen en openbare besturen inclusief het Regionaal Landschap Westhoek (RLW). Door dit samenwerkingsmodel slaagt NWG De Kerkuil erin om het draagvlak te verruimen voor instrumenten die deze agrarische natuur kunnen versterken. Hierbij is de landbouwer onze natuurlijke partner! Bij ieder project wordt samengewerkt met de landbouw, vaak kleinschalig maar toch heel efficiënt. De schaal waarop we werken is echter niet kleinschalig. Samen met onze medewerkers wensen we al onze projecten in onze 10 gemeenten (650 km²) uit te werken en te implementeren.

Natuurwerkgroep De Kerkuil motiveert en informeert haar vrijwilligers om in het volledige werkingsgebied de projecten rond Kerkuilen, Steenuilen, Bruine Kiekendieven, Grauwe Kiekendieven, Torenvalken, Velduilen, Huis- en Boerenzwaluwen, Gierzwaluwen en IJsvogels uit te voeren volgens de waarden waarvoor de natuurwerkgroep staat.

Op deze manier verspreidt NWG De Kerkuil het natuurvirus ...

De maatschappelijke uitdagingen die NWG De Kerkuil vooral wil aanpakken zijn:

- Het sensibiliseren van de bevolking en de landbouwersgemeenschap van het belang van vooral een aantal roofvogels in het agrarisch deel van het werkingsgebied.
- Het informeren van de bevolking en de landbouwersgemeenschap van het belang van de aanwezigheid van de andere projectsoorten als indicatoren van de kwaliteit, aantrekkelijkheid en ecologische waarde van de agrarische natuur.
- Het uitwerken van een samenwerkingsmodel met de landbouwers en de plaatselijke bevolking.
- Het vermijden van een conflictmodel tussen agrarische activiteit en natuur-bescherming.

De natuurwerkgroep richt zich op heel de bevolking van het werkingsgebied, maar specifiek tot de landbouwers en bewoners van het buitengebied.

De natuurwerkgroep wil dit doel bereiken door:

- Organisatie van informatieavonden
- Rechtstreekse contacten met landbouwers en bewoners van het buitengebied
- Informatie verstrekken via het tijdschrift, de website en sociale media
- Samenwerking met organisaties die deze filosofie ondersteunen: bv. Het Regionaal Landschap Westhoek (RLW), de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), Agentschap voor Natuur en Bos (ANB, het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), e.a.

2.3 Waarden

Continuïteit

Het merendeel van de acties die de natuurwerkgroep uitvoert, zijn jaarlijks terugkerende acties die van essentieel belang zijn om een project te doen slagen.

Degelijkheid

De natuurwerkgroep streeft ernaar duurzame oplossingen te vinden voor de problematiek in de agrarische natuur, zoals het verlies van kleine landschapselementen.

Onafhankelijkheid

De natuurwerkgroep is niet gebonden aan politieke of religieuze strekkingen en handelt uit verworven ervaring en kennis.

Betrouwbaarheid

De medewerkers van de natuurwerkgroep worden opgeleid en constant bijgeschoold waardoor ze met zekerheid kunnen handelen.

Integriteit

De natuurwerkgroep zegt wat ze doet, en doet wat ze zegt, zonder zich te laten beïnvloeden door oneigenlijke zaken.

Wederzijds respect

De natuurwerkgroep respecteert iedereen, ongeacht beroep of opvatting. Enkel door wederzijds respect kunnen duurzame oplossingen bereikt worden.

Verbondenheid

De samenwerking tussen de medewerkers, landbouwers, lokale overheden en onze partners zorgt voor een onmisbare band, die resulteert in geslaagde projecten.

Openheid

De natuurwerkgroep staat open voor iedereen, ongeacht zijn/haar kennis of vaardigheid. Iedereen is welkom en draagt een steentje bij naar zijn/haar kunnen.

Resultaatgerichtheid

De natuurwerkgroep zet zich in tot het beoogde einddoel bereikt is. Volharding en geduld zijn sleutelwoorden binnen deze waarde.

3 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE

3.1 De geschiedenis van de organisatie

Natuurwerkgroep De Kerkuil is in 1997 ontstaan uit de MINA-raad van de stad Veurne. Het startproject van de natuurwerkgroep was het project kerkuilen. Vanuit het kerkuilenproject dienden zich andere projecten aan. Typisch agrarische vogelsoorten met problematieken rond habitat en nestgelegenheid werden in de projectwerking opgenomen. Stelselmatig kwam een uitbreiding naar projecten rond Bruine Kiekendieven, Steenuilen, Huis- & Boerenzwaluwen, akkervogels, Gierzwaluwen, Oeverzwaluwen, weidevogels en Torenvalken. Deze projectsoorten werden nadien gebundeld in een gezamenlijke actie (koepelproject) Buiten-gewone Soorten met steun van het toenmalige Regionaal Landschap IJzer & Polder (nu RLW) en de provincie West-Vlaanderen.

Op de uitbreiding van de projecten volgde vanuit Veurne een uitbreiding naar andere gemeenten in de regio IJzer en Polder. Eerst werd het werkingsgebied uitgebreid met de Westkustgemeenten De Panne, Koksijde en Nieuwpoort. Al snel volgden Alveringem, Diksmuide en Lo-Reninge. Later sloten ook Houthulst, Kortemark en Koekelare zich aan.

Op 04-01-2012 werd beslist tot de oprichting van Natuurwerkgroep De Kerkuil vzw. NWG De Kerkuil vzw verkreeg het statuut van regionale natuurvereniging vanaf eind 2014 (erkenning 0,5 VTE). Sinds februari 2015 is Wim Bovens parttime in dienst van NWG De Kerkuil als administratief medewerker. Vanaf 01-05-2017 is Wim Bovens fulltime in dienst gekomen van NWG De Kerkuil en neemt hij naast de administratieve taken ook de projectcoördinatie op zich.

3.2 Werkingsgebied en ledenaantallen

Het werkingsgebied omvat 10 gemeenten: Alveringem, De Panne, Diksmuide, Houthulst, Koekelare, Koksijde, Kortemark, Lo-Reninge, Nieuwpoort en Veurne, wat neerkomt op een 650 km².

In ieder van de 10 gemeenten is een kern van medewerkers aanwezig met een verantwoordelijke. Deze verantwoordelijke stuurt de medewerkers aan en geldt tevens als contactpersoon voor betreffende gemeente.

Ledenaantal 2020 binnen het werkingsgebied: **730** en buiten het werkingsgebied: **233**

Alveringem	**De Panne**	**Diksmuide**	**Houthulst**	**Koekelare**
36	56	81	41	116
Koksijde	**Kortemark**	**Lo-Reninge**	**Nieuwpoort**	**Veurne**
140	53	21	59	127

De samenwerking met diverse partners, de landbouwers en de bewoners van het buitengebied is cruciaal en vormt de rode draad voor NWG De Kerkuil vzw in de projectmatige werking ten behoeve van de agrarische natuur. Enkele voorbeelden:

- Kerkuilen: meeste nestkasten in schuren
- Bruine en Grauwe Kiekendieven: nesten vaak in graanvelden
- Steenuilen: broeden in knotwilgen langs weiden en rond boerderijen
- Velduilen: nesten in weides
- Boeren- en Huiszwaluwen: nesten in stallingen of maken nest aan oversteek van stallingen of boerderijwoningen.

3.3 De rollen van de organisatie

NWG De Kerkuil vzw als initiatiefnemer

De natuurwerkgroep bekijkt welke vogels in het agrarische gebied een achteruitgang in populatie of broedgelegenheid ondervinden en neemt initiatief om een project uit te werken ten voordele van deze vogels.

NWG De Kerkuil vzw als expert

Door de jarenlange ervaring kunnen burgers, landbouwers, verenigingen, bedrijven, gemeenten, steden en provincie grondig geïnformeerd worden inzake optimalisatie van agrarische natuur in de regio.

NWG De Kerkuil vzw als bemiddelaar

De natuurwerkgroep treedt op als tussenpersoon onder de diverse partners en zoekt een oplossing ten voordele van het project zonder een partner met een slecht gevoel achter te laten.

NWG De Kerkuil vzw als uitvoerende kracht

De natuurwerkgroep zorgt voor de uitvoering van projecten in het veld. Of dit nu een eigen project is of niet, als het project onder de visie en missie van NWG De Kerkuil valt en de mogelijkheid bestaat om eraan mee te werken, zorgt NWG De Kerkuil mee voor de realisatie ervan.

NWG De Kerkuil vzw als criticus

Er worden niet zomaar om ter meest nestkasten geplaatst ten voordele van Steenuilen, Kerkuilen of Torenvalken. Eerst wordt o.a. nagegaan of de omgeving voldoet aan de voorwaarden om als broedlocatie door te gaan. Pas als aan de vooropgestelde voorwaarden voldaan is, wordt er tot actie overgegaan.

NWG De Kerkuil vzw als teambouwer

Door de controles van nestkasten uit te voeren en projectvogels te inventariseren, ontstaat een band tussen de vrijwillige medewerkers.

NWG De Kerkuil vzw als analist

De gegevens van de monitoring van onze projectvogels worden verwerkt in tabellen en grafieken die in wetenschappelijke documenten kunnen worden gebruikt.

3.4 Structuur van de vereniging

Leden

Natuurwerkgroep De Kerkuil heeft 942 leden (januari 2021), waarvan 715 binnen het werkingsgebied. Zij steunen de natuurwerkgroep door lidgeld te betalen en worden op de hoogte gehouden van activiteiten en lopende projecten via het driemaandelijks tijdschrift.

Stichtende leden zijn zij die de oprichting van de vzw goedkeurden. Zij maken deel uit van de Algemene Vergadering.

Effectieve leden zijn personen die lid zijn van de Algemene Vergadering van de vzw en dus ook stemrecht hebben op die Algemene Vergadering.

De toegetreden leden van de vzw zijn zij die lid zijn van de vzw en bijgevolg het tijdschrift krijgen, waaronder ook de vrijwilligers.

Medewerkers

Natuurwerkgroep De Kerkuil telt tussen de 50 en 60 medewerkers die zich inzetten voor één of meerdere projecten. Zij helpen ook mee in de realisatie van de diverse activiteiten.

Algemene vergadering

De algemene vergadering bestaat uit de stichtende en de effectieve leden. Zij komt minimaal twee keer per jaar samen om de begroting (september) en de jaarrekening (januari) op te maken en ook om beleidsdocumenten, zoals deze meerjarennota, goed te keuren.

Raad van bestuur

De raad van bestuur bestaat uit 9 leden en komt minimaal zes keer per jaar samen. Deze vergadering wordt gecombineerd met een medewerkersvergadering waarop alle medewerkers uitgenodigd worden.

De Raad van Bestuur is als volgt samengesteld:

Voorzitter: Geert Martens

Ondervoorzitter: Filip Declerck

Secretaris: Antoon Ternier

Penningmeester: Kris Degraeve

Bestuursleden: Frank Laleman, Jef Desaever, Willy Dela Ruelle, Jan Vanbaelenberghe, Fanny Declerck

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door de voorzitter en de secretaris. Haar bevoegdheid is beperkt tot het goedkeuren van uitgaven tot en met € 500. Bij hoogdringendheid van bedragen hoger dan € 500 kan een besluit worden genomen door het dagelijks bestuur mits bekrachtiging door de eerstvolgende raad van bestuur.

Administratieve ondersteuning & projectcoördinatie

Sinds 16-02-2015 wordt NWG De Kerkuil ondersteund door een betaalde medewerker: Wim Bovens die instaat voor de projectcoördinatie en de administratie.

Kernen per gemeente & verantwoordelijke

In ieder van de 10 gemeenten is een kern van medewerkers aanwezig met een verantwoordelijke. Deze verantwoordelijke stuurt de medewerkers aan en geldt tevens als contactpersoon voor betreffende gemeente.

3.5 De groei van de organisatie

Natuurwerkgroep De Kerkuil vzw streeft ernaar te groeien in ledenaantal, met de nadruk op het ledenaantal binnen het werkingsgebied. Op deze manier wordt de werking meer en meer gedragen door de mensen die er zelf baat bij hebben. Het doel van de vorige beleidsperiode was af te sluiten met een minimum van 1000 leden, waarvan 750 leden binnen het werkingsgebied. Zonder de Covid-19 pandemie was dit zeker gelukt. Voor deze beleidsperiode willen we uitbreiden naar 1200 leden waarvan 850 binnen ons eigen werkingsgebied. Een uitbreiding van het werkingsgebied is voorlopig geen prioritaire aangelegenheid. Lid worden kan heel het jaar door via onze website, via een medewerker, via het secretariaat of op een lokaal evenement waar we onze werking kenbaar maken.

Door activiteiten te organiseren die gelinkt zijn aan de werking, worden nieuwe leden aangetrokken. Bovendien worden de leden via deze weg extra gemotiveerd om zich in te zetten voor de werking. Deze activiteiten gaan door vanaf september tot einde maart, wanneer het veldwerk niet langer primeert. Tijdens het broedseizoen zijn er geen activiteiten, zodat de core business van onze natuurwerkgroep de volledige aandacht krijgt.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen activiteiten die jaarlijks terugkeren en unieke activiteiten. Jaarlijks terugkerende activiteiten zijn onder andere de “Nacht van de Steenuil” en de “Kiekendievenavond”. Unieke activiteiten zijn activiteiten waarbij ingespeeld wordt op actuele nieuwsberichten zoals bijvoorbeeld de opkomst van de Vos en de Steenmarter. Indien NWG De Kerkuil zich bij een unieke activiteit niet kan profileren als expert, wordt een gastspreker gezocht. Deze gastspreker wordt via het INBO, Natuurpunt of een andere organisatie gevraagd.

4 POSITIONERING VAN DE ORGANISATIE

Zoals ook in de missie en de visie te lezen is, profileert Natuurwerkgroep De Kerkuil zich expliciet als **werk**groep die concrete projecten opzet om natuur en landbouw harmonieus samen te brengen. Daartoe worden alle betrokken actoren op een conflictvermijdende manier samengebracht om heel duidelijk omlijnde doelen te trachten bereiken. In het huidige maatschappelijke klimaat is dit niet altijd een evidentie. Het landbouwmodel lijkt soms compleet haaks te staan op milieuambities waardoor samenwerking af en toe onmogelijk lijkt. De focus van de vereniging ligt op de bescherming van vogels uit het agrarisch gebied, soorten die het de laatste decennia heel moeilijk hebben. De grootste uitdaging is dan ook om de landbouw, maar meer specifiek de landbouwers, als gelijkwaardige partner te betrekken bij het beschermen, instandhouden of zelfs terugbrengen van bedreigde vogelsoorten uit het agrarische gebied.

Bij het uitvoeren van de projecten werkt Natuurwerkgroep De Kerkuil nooit alleen. Alle projecten worden gedragen door de *vrijwillige medewerkers* en gestuurd en begeleid door de *projectcoördinator* en de *bestuursleden*. Een bijzondere, overkoepelende rol gaat daarbij naar de *kernverantwoordelijken* die per gemeente de coördinatie op zich nemen en de *projectverantwoordelijken* die per project ondersteuning bieden. In SD3 en SD4 wordt dieper ingegaan op de vrijwilligerswerking, en meer bepaald op de werving en activering van vrijwillige medewerkers, en de professionalisering van het beleid.

De eerste en belangrijkste partners in zowat alle projecten zijn de lokale *landbouwers*. Enkel in overleg met hen én met hun goedkeuring kunnen bepaalde beschermingsmaatregelen getroffen worden. In een iets ruimere zin zijn ook *andere bewoners van het buitengebied* heel belangrijke partners. Persoonlijk contact is hierbij prioritair. Door het creëren van een vertrouwensband met individuen krijgen projecten vaak heel wat meer kansen.
Verder tracht de vereniging *álle inwoners van het werkingsgebied* mee te betrekken in de projectwerking van Natuurwerkgroep De Kerkuil door hen te informeren en sensibiliseren.
Verschillende *instanties, organisaties of verenigingen* zijn tenslotte ook belangrijke partners van Natuurwerkgroep De Kerkuil. Een sterk netwerk is dan ook van groot belang voor het succesvol uitvoeren van de verschillende projecten. De vereniging werkt hiervoor o.a. samen met de lokale stads- en gemeentebesturen, de milieuraden, overheidsinstellingen, wetenschappelijke onderzoeksinstanties, maar ook studiebureaus. Vanzelfsprekend wordt voor sommige projecten ook samengewerkt met andere natuurverenigingen. In OD2.6, OD3.3, OD3.4 en OD3.11 worden deze partnerships verder toegelicht.

Natuurwerkgroep De Kerkuil werkt in de eerste plaats projectmatig. Rond 11 soorten(groepen) werd zorgvuldig een project uitgewerkt waarbij aan de hand van verschillende benaderingen de bescherming en instandhouding van elke vogelsoort het hoofddoel is. Die doelen worden in SD1 uitvoerig toegelicht.

Om de projecten te ondersteunen moeten ze ook wetenschappelijk onderbouwd zijn. Daarom zijn ook inventarisaties, monitoring, ringsessies, vleugelmerken, zenderwerk … een belangrijk onderdeel van de werking van de vereniging.

Op lokaal vlak probeert Natuurwerkgroep De Kerkuil ook een invloed op het beleid te hebben. Via overleg in milieuraden of met de gemeentelijke milieuambtenaar worden initiatieven die gunstig kunnen zijn voor de agrarische natuur (bv. subsidies voor zwaluwen) voorgesteld of verdedigd.

Alain Maes (voorzitter van de milieuraad), Geert Maertens (voorzitter van De Kerkuil) en schepen van Milieu Kris Vandecasteele © Communicatie Nieuwpoort

Natuurwerkgroep De Kerkuil wint Groene Pluim

De Nieuwpoortse milieuraad gaf de Groene Pluim aan de natuurwerkgroep De Kerkuil die in onze regio in tien gemeenten actief is.

5 STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

SD1 Agrarische natuur

In deze SD wordt een overzicht gegeven van de 11 projecten waarrond Natuurwerkgroep De Kerkuil werkt. Elk project draait rond een vogelsoort(groep) die typisch is of was voor het agrarisch gebied. De 10 projectgemeenten waarin de vereniging werkt, liggen in traditioneel agrarische gebied en hebben een historische verwevenheid met de agrarische natuur, die zwaar onder druk is komen te staan. Telkens worden per project de beoogde doelen voor de bescherming, instandhouding of herintroductie van de soort geformuleerd, en in acties verduidelijkt hoe de vereniging die doelen wil bereiken. De focus ligt op de samenwerking met bewoners van het agrarisch gebied, met als belangrijkste vertegenwoordiger de actieve landbouwer. Ook het verzamelen van wetenschappelijke gegevens heeft hier een rol als ondersteuning van de volgend SD's.

SD2 Sensibilisatie en draagvlakverbreding inzake agrarische natuur

Enkel door mensen te overtuigen van de waarde van typische soorten uit het agrarisch gebied kan een duurzame samenwerking ontstaan. Vogels zien en waarderen als ecologische kwaliteitsindicator, als partner (bij bv. gewasbescherming door actief bepaalde insecten te bejagen of knaagdieren te prederen) of als aantrekkelijk deel van het landschap zorgt ervoor dat er een draagvlak wordt gevormd. In deze SD wordt verduidelijkt op welke manieren en langs welke kanalen geprobeerd wordt om zoveel mogelijk mensen correct en doeltreffend te informeren zodat meer mensen overtuigd raken van het belang en de schoonheid van de agrarische natuur.

SD3 Netwerkversterking

Agrarische natuur beschermen kan alleen door duurzame samenwerkingsverbanden op te zetten met verschillende partners. De kern hiervan wordt gevormd door de vrijwillige medewerker van Natuurwerkgroep De Kerkuil en de landbouwer uit het projectgebied. In deze strategische doelstelling wordt toegelicht met welke partners (individueel of groep) er verder wordt samengewerkt, op welke manier contacten worden gelegd en onderhouden en wat de rol en het belang van elke samenwerking zijn.

SD4 Permanente vorming voor medewerkers

De vrijwillige medewerkers zijn hét uithangbord van Natuurwerkgroep De Kerkuil. Zij zijn aanwezig in het veld, praten en overleggen met landbouwers en bewoners, spreken mogelijke nieuwe leden aan, verzamelen gegevens, beantwoorden vragen van geïnteresseerde passanten, geven informatie en leggen contacten. SD4 focust op de verschillende manieren waarop medewerkers zowel praktisch als theoretisch kunnen blijven bijleren, en hoe Natuurwerkgroep De Kerkuil hen daarbij met initiatieven of materieel ondersteunt.

5.1 SD-1: Agrarische natuur

Natuurwerkgroep De Kerkuil wil een agrarische natuurwerkgroep zijn met een projectmatige werking, gericht op typische soorten uit het agrarische gebied. Hierbij staan samenwerkingsverbanden met de bewoners van het buitengebied voorop, met bijzondere aandacht voor de actieve landbouwers. Dit alles wordt gerealiseerd via een degelijk gestructureerde organisatie en ook via een duurzame opvolging van alle projecten.

Visuele voorstelling van het belang van de projectvogels:
Om duidelijk weer te geven wat het belang van een projectvogel voor de natuurwerkgroep is en hoeveel tijd per vrijwilliger (intensiteit) daaraan besteed wordt, hebben we een kleurenschaal opgemaakt per projectvogel. De bovenste pijl geeft de waarde van de projectvogel voor onze natuurwerkgroep weer, de pijl onderaan geeft weer hoeveel tijd en inspanning er aan dit project worden besteed.

Verenigingswaarde
Intensiteit

OD-1.1: Kerkuilen

Verenigingswaarde
Intensiteit

Natuurwerkgroep De Kerkuil wenst in de beleidsperiode een populatie in stand te houden van 120 broedparen in muizenrijke jaren. Om dit te realiseren wordt het volledig werkingsgebied gebiedsdekkend voorzien van kerkuilennestkasten. Waar nodig wordt marterbescherming in de nestkasten geplaatst en worden de locatiehouders omtrent uilenvriendelijke muizenbestrijding gesensibiliseerd.

- *Indicator: 120 broedparen Kerkuilen*

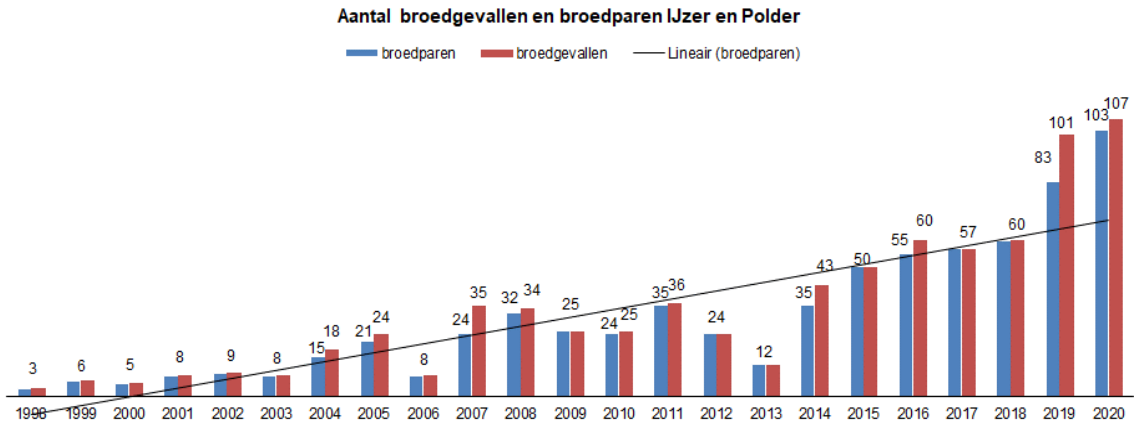

Actie 1.1.1 Plaatsen van kerkuilennestkasten

Kerkuilennestkasten worden over het hele werkingsgebied geplaatst. Hiervoor gaan vrijwilligers actief op zoek naar geschikte gebouwen in geschikt gebied, dit zowel bij bewoners van het buitengebied als bij de actieve landbouwers. Een kerkuilennestkast wordt geplaatst in schuren (mits voldoende toegankelijkheid) en achter zogenaamde uilengaten (dit zijn ronde openingen in de topgevel van gebouwen die vanouds toegang verleenden aan uilen). In het werkingsgebied werden ondertussen meer dan 210 nestkasten opgehangen. Een deel ervan is door afbraak van een schuur of door het ontoegankelijk maken ervan kerktorens helaas niet meer in gebruik. NWG De Kerkuil wil jaarlijks 5 nieuwe locaties voorzien van een nestkast voor Kerkuilen

Actie 1.1.2 Marterbestendig maken van kerkuilennestkasten

Steenmarters zijn momenteel wijdverspreid in Vlaanderen en zijn net zoals de Kerkuil nachtactief. Op sommige plaatsen is het noodzakelijk om een aangepaste invliegopening te monteren om te verhinderen dat steenmarters in de nestkast geraken en eieren of de jonge Kerkuilen roven. Per locatie wordt een evaluatie gemaakt. De natuurwerkgroep wil op jaarbasis bij 5 nestkasten een beveiliging tegen de Steenmarter aanbrengen als daar nood aan blijkt te zijn.

Actie 1.1.3 Controleren van de kerkuilennestkasten

Jaarlijks worden in de maand juni **alle** nestkasten gecontroleerd op aanwezigheid van Kerkuilen. Hierbij wordt veiligheidsmateriaal aan de vrijwilliger ter beschikking gesteld. Om te verhinderen dat adulte Kerkuilen uitvliegen op het moment van de controle, wordt het invlieggat afgesloten met een afsluitplankje, dat gemonteerd is op een

telescopische stok. Soms gebeurt het immers dat de Kerkuilen nog broeden op het moment van de controle. Wanneer broedende Kerkuilen de kast verlaten is de kans groot dat ze niet meer terugkeren naar het nest. Het gebruik van een afsluitplankje belet dit. In muizenrijke jaren kan een tweede controle eind augustus of begin september ingepland worden.

Actie 1.1.4 Ringen van adulten en pulli Kerkuilen

Kerkuilen worden geringd om ze individueel identificeerbaar te maken en dit mag enkel uitgevoerd worden door erkende ringers van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN http://odnature.naturalsciences.be/bebirds/nl). Iedereen die een geringde vogel vindt kan het nummer, samen met de vindplaats en -datum doorgeven aan het KBIN. Zowel de melder als de vinder ontvangen vervolgens een bericht met de ringdatum en een lijst met andere vinddata. Dankzij het melden van ringen wordt veel belangrijke informatie verkregen: het vertelt iets over de mate waarin de uilen trouw zijn aan elkaar en aan hun broedplaats. Meldingen zijn uiteraard uiterst geschikt om na te gaan hoe oud de vogels worden. Dankzij de ringen wordt ook informatie verkregen over de populatieopbouw: welke leeftijd hebben de mannetjes en vrouwtjes in een bepaald gebied en is er sprake van een gezonde verdeling tussen jonge en oude vogels? Veel jonge (en nieuwe) volwassen vogels in een populatie is een teken dat er veel sterfte is van oude vogels en dat er mogelijk iets aan de hand is in het gebied.

Actie 1.1.5 Onderhoud kerkuilennestkasten

Jaarlijks wordt er tijdens de controles voor broedgevallen een fiche ingevuld waar ook de staat van de nestkast op wordt genoteerd. Als er jaarlijks broedgevallen plaatsvinden in de nestkast, zal deze mettertijd gevuld geraken met braakballen en uitwerpselen. Dit dient tijdig uitgekuist te worden. Indien er andere vogels in de nestkast zouden gebroed hebben, dient dat nestmateriaal verwijderd te worden. De wintermaanden zijn ideaal

om dergelijke werken uit te voeren. Ook kunnen kerkuilennestkasten verplaatst of vervangen worden als de situatie daarom vraagt. Nieuwe nestkasten kunnen geplaatst worden op geschikte locaties. Het is dan ook de bedoeling dat de to-do lijst die tijdens de controle wordt opgesteld, volledig verwerkt wordt in de wintermaanden.

Actie 1.1.6 Sensibilisatie muizenbestrijding

Het gebruik van allerhande verdelgingsmiddelen tegen knaagdieren is nefast voor Kerkuilen. Wanneer Kerkuilen vergiftigde muizen of ratten eten, stapelt het gif zich op in het lichaam van de vogel. Dit leidt tot onvruchtbaarheid of in het slechtste geval de dood. Een Kerkuil vangt dagelijks meerdere muizen en is een van de beste natuurvriendelijke muizenverdelgers bij uitstek. De sensibilisatie gebeurt gewoonlijk mondeling tijdens een informeel gesprek met de bewoner in kwestie.

Actie 1.1.7 Samenwerking met de bewoners van het buitengebied met bijzondere aandacht voor de actieve landbouwers

Gebouwen in het buitengebied bieden ideale kansen voor Kerkuilen om te broeden in nestkasten. Deze gebouwen zijn meestal schuren van (voormalige) boerderijen. De nabijheid van een geschikte biotoop is natuurlijk ook een vereiste waaraan meestal voldaan wordt in het buitengebied, wetende dat de Kerkuil tot ruim één kilometer rond zijn nestkast jaagt op muizen en andere prooidieren. De beginnende contacten met landbouwers zijn meestal gemaakt naar aanleiding van het zoeken naar geschikte locaties om kerkuilennestkasten te plaatsen. Vaak krijgen de vrijwilligers bij dergelijk contact info of de soort in de buurt aanwezig is en kan er al snel ook over andere soorten worden gepraat (zoals Steenuilen, Bruine Kiekendieven en de aanwezigheid van zwaluwen op de boerderij). NWG De Kerkuil zet zich verder in om deze samenwerking te optimaliseren en dit over het hele werkingsgebied.

- ***Fasering:*** *jaarplanning 2022/2023/2024/2025/2026*

OD-1.2: Bruine Kiekendieven

Verenigingswaarde
Intensiteit

Natuurwerkgroep De Kerkuil streeft naar een stabiele populatie van 140 koppels Bruine Kiekendieven in het werkingsgebied. Dit wordt gerealiseerd door een gestructureerde opvolging van de populatie gekoppeld aan een actieve nestbescherming en deelname aan wetenschappelijk onderzoek omtrent de soort.

- *Indicator: 140 koppels Bruine Kiekendieven*

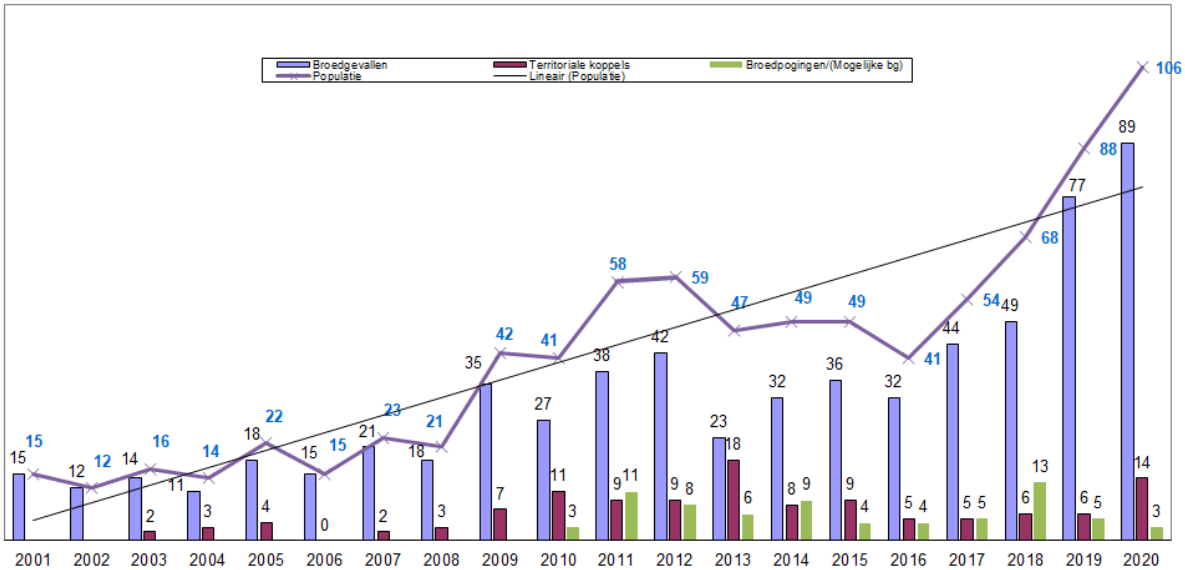

Actie 1.2.1 Opsporen en opvolgen van broedgevallen

Vrijwilligers van het project Bruine Kiekendieven inventariseren jaarlijks de verschillende territoria van Bruine Kiekendieven in het werkingsgebied. Aangezien de Bruine Kiekendief een soort is van het open poldergebied, beperkt de zoektocht naar paren zich tot de polders.

Deze actie verloopt in vier fases.

De eerste fase is het los detecteren van paartjes Bruine Kiekendief in geschikt gebied: Kiekendieven die in koppel aanwezig zijn rond een perceel, vogels die reeds baltsen of misschien al overgaan tot nestbouw.

In een tweede fase wordt bevestiging gezocht van deze vermoedelijke broedgevallen.

Vervolgens worden in een derde fase de nesten actief beschermd en worden de jongen geringd en gemerkt.

De laatste fase is het nagaan van het nestsucces: hebben alle vogels met succes het nest verlaten?

Deze opvolging is zeer intensief en betekent voor de medewerkers een periode van drie maanden intense opvolging. Nieuwe medewerkers worden persoonlijk opgeleid om deze opvolging een maximaal slaagkans te geven (zie actie 4.1.2)

Actie 1.2.2 Opsporen en opvolgen van broedgevallen in de Franse Moeren

Dezelfde actie wordt eveneens beoogd in het Franse gedeelte van De Moeren (Les Moëres). Twee derden van het poldergebied De Moeren is immers gelegen op Frans grondgebied. Met het oog op grensoverschrijdende samenwerking wordt hiervoor contact gelegd met de actieve medewerkers van de Groupe ornithologique et naturaliste du Nord – Pas-de-Calais (GON: http://gon.fr/gon) in het gebied om te komen tot een gecoördineerde samenwerking.

Actie 1.2.3 Actieve nestbescherming van de broedgevallen

Bruine Kiekendieven broeden in het riet maar ook in grasland en graanvelden. In rietvelden is een actieve nestbescherming niet vereist. Het enige gevaar dat de nesten in rietland lopen is natuurlijke predatie door vos, steenmarter en bunzing wanneer het rietland droogvalt en toegankelijk wordt voor deze predatoren. Bij hooilanden en graanvelden is dit anders. Bij hooiland loopt het nest gevaar door maaiwerkzaamheden. De landbouwer krijgt voor het niet maaien van 100 m² van het gewas rond het nest een vergoeding (€ 75) uitbetaald door NWG De Kerkuil. Sinds 2015 werd een vergoeding van € 50 betaald door ANB via de soortbescherming voor Bruine Kiekendief, Grauwe Kiekendief, Kwartelkoning of Velduil. Door een te lage vergoeding in combinatie met een te hoge administratielast, heeft NWG De Kerkuil eind 2019 beslist de uitkering zelf uit te betalen. Er is echter overleg met ANB voor vereenvoudiging van het papierwerk en verhoging van de vergoeding Ook bij graanvelden is een actieve nestbescherming nodig wanneer de jonge Bruine Kiekendieven nog niet vliegvlug zijn op het moment van het pikdorsen (maaidorsen). Ook hier worden de nesten afgepaald door middel van bamboestokken en worden afspraken gemaakt met de landbouwer/loonwerker. De landbouwer ontvangt hiervoor dezelfde vergoeding als bij hooiland. In de gevallen waar het niet mogelijk is om een vierkant gewas van 100 m² te laten staan, worden de nesten verplaatst naar ‘veiliger’ locaties, zoals tarwevelden of rietpartijen.

Actie 1.2.4 Ringen pulli Bruine Kiekendieven

De jonge Bruine Kiekendieven in graanvelden worden bijna allemaal geringd en dit door een erkend ringer van het KBIN. Iedereen die een geringde vogel vindt kan het nummer, samen met de vindplaats en -datum doorgeven aan het KBIN. Zowel de melder als de vinder ontvangen vervolgens een bericht met de ringdatum en een lijst met andere vinddata. Op deze manier wordt veel belangrijke informatie verkregen: het vertelt ons iets over de mate waarin de Bruine Kiekendieven trouw zijn aan elkaar en aan hun broedplaats. Dit is uiteraard uiterst geschikt om na te gaan hoe oud ze worden. Dankzij de ringen wordt ook informatie verkregen over de populatieopbouw: welke leeftijd hebben de mannetjes en vrouwtjes in een bepaald gebied en is er sprake van een gezonde verdeling tussen jonge en oude vogels? Veel jonge (en nieuwe) volwassen vogels in een populatie is een teken dat er veel sterfte is van oude vogels en dat er mogelijk iets aan de hand is in het gebied.

Actie 1.2.5 Samenwerking met actieve landbouwers

Aangezien in het werkingsgebied van NWG De Kerkuil vzw een groot gedeelte van de populatie broedt in cultuurland (graslanden, hooilanden, luzerne, koolzaad en graanvelden) is een goede samenwerking met de landbouwers een cruciale factor voor het welslagen van het project. De landbouwers worden door medewerkers van het

project verwittigd van de aanwezigheid van een nest Bruine Kiekendieven in hun gewas. De vrijwilliger zorgt ervoor dat een ruim vierkant rond het nest met bamboestokken aangeduid wordt. Dit vierkant mag niet gemaaid worden. Door dergelijke duidelijke afbakening verliest de landbouwer geen tijd bij het maaien of dorsen. Een andere methode van nestbescherming is het verplaatsen van een nest naar een veiliger perceel. De landbouwers worden ook betrokken bij het ringen en het vleugelmerken (zie actie 1.2.6) van de jonge Bruine Kiekendieven. Op die manier wordt de band versterkt tussen de landbouwers en de aanwezigheid van natuur op hun percelen op een wijze die voor de landbouwers inpasbaar is in hun bedrijfsvoering. Ook de compensatievergoeding speelt hierin een rol.

Actie 1.2.6 Actieve deelname aan het ecologisch onderzoeksproject van INBO

Natuurwerkgroep De Kerkuil werkt actief mee aan het ecologisch onderzoeksproject van het INBO rond de Bruine Kiekendief. Onder meer het vleugelmerken van de jonge kiekendieven is een wezenlijk onderdeel van het project onder leiding van Anny Anselin, vrijwillig wetenschappelijk medewerkster van het INBO. Door dit merken kan in de toekomst ieder gemerkt individu opgevolgd worden (hetzij in z'n overwinteringsplaats, hetzij in een broedgebied in West-Europa) en dit door de unieke code af te lezen op de vleugels. Op die manier wordt informatie ingewonnen over de dispersie (verspreiding) van de jonge Bruine Kiekendieven, de territoriale trouwheid van de volwassen vogels en het trekgedrag in het algemeen. Dit project loopt in Vlaanderen, Noord-Frankrijk en Zeeland.

Actie 1.2.7 Uitwerken zenderproject

Natuurwerkgroep De Kerkuil heeft interesse om projecten vanuit het INBO, met oog op het zenderen van Bruine Kiekendieven, mee te trekken. Contacten werden gelegd met de International Cooperation for Animal Research Using Space (ICARUS: www.icarus.mpg.de/en), een Duits-Russisch programma dat met nieuwe technologieën en mogelijkheden goedkoper zenders wil leveren voor wetenschappelijk onderzoek. Natuurwerkgroep De Kerkuil wil meestappen in het wetenschappelijk zenderonderzoek en tegen het einde van de beleidsperiode een minimum van 10 gezenderde vogels opvolgen.
(https://www.inbo.be/nl/onderzoeksproject/ecologisch-onderzoek-het-kader-van-duurzame-instandhouding-van-langlevende-en)

Actie 1.2.8 Inzet van drone technologie

Volgend op infosessies en testsessies met professionele dronepiloten en testen die het ANB liet doen in het seizoen van 2020 willen we de best beschikbare technologie verder onderzoeken. NWG De Kerkuil wil in de komende beleidsperiode beter zicht krijgen op de vooruitgang in technologie inzake drones om over te gaan tot aankoop van een eigen (semi-)professionele drone en tot het volgen van de verplichte opleidingen om met een drone te mogen vliegen. Als aan alle vereisten voldaan wordt, wil NWG De Kerkuil ten laatste in 2025 overgaan tot effectieve aankoop van een (semi-)professionele drone. De professionele medewerker zou in dat geval een opleiding tot dronepiloot volgen.

Actie 1.2.9 Verspreiding van expertise

Natuurwerkgroep De Kerkuil wil overgaan tot het delen van haar expertise inzake bescherming Bruine Kiekendief in andere potentieel goede broedgebieden voor deze soort. Verenigingen die zich hiervoor willen inzetten zullen geholpen worden bij de opstart, verder begeleid worden en krijgen kosteloos een opleiding op maat. Er wordt vooropgesteld om 1 vereniging om de twee jaar op te leiden in aanpalende gemeenten. NWG De Kerkuil is ook actief betrokken bij het oprichten van een koepelvereniging ter bescherming van Kiekendieven op Vlaams niveau. Van hieruit zou de expertise naar heel Vlaanderen (en zelfs buurlanden) kunnen uitvloeien.

- *Fasering: 2023 - 2025*

OD-1.3: Grauwe Kiekendieven

Verenigingswaarde
Intensiteit

Natuurwerkgroep De Kerkuil zet zich in om de Grauwe Kiekendief als broedvogel in het grootschalig akkergebied van het werkingsgebied te beschermen. Als doelstelling worden 8 broedparen vooropgesteld tijdens de beleidsperiode. Net zoals bij de Bruine Kiekendief doet NWG De Kerkuil dit door een gestructureerde organisatie en actieve nestbescherming alsook via promotie van de zogenaamde 'Vogelakkers' (Actie zie 1.3.4). NWG De Kerkuil werkt actief mee aan de uitvoering van het soortbeschermingsprogramma "Grauwe Kiekendief" van de Vlaamse overheid, in samenwerking met Grauwe Kiekendief – Kenniscentrum Akkervogels (GKA) in Nederland. Sinds 2000 zijn er nog maar 6 gecontroleerde broedgevallen van deze sierlijke roofvogel vastgesteld, de laatste 3 (1 in 2018, 2 in 2020) werden steeds succesvol beschermd door NWG De Kerkuil.

- *Indicator: 8 broedparen Grauwe Kiekendieven*

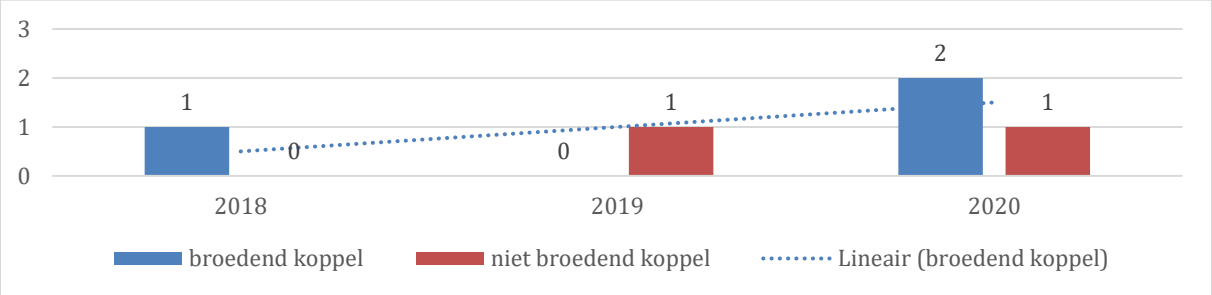

Actie 1.3.1 Opsporen en opvolgen van broedgevallen

Deze actie is vergelijkbaar met de actie omtrent Bruine Kiekendieven. Ook hier wordt tijdens het broedseizoen in vier fases gewerkt, alleen bij de effectieve nestbescherming zullen er uiteraard meer maatregelen worden genomen om de unieke broedgevallen optimaal te beschermen tegen grondpredatoren. Daarnaast wordt, gezien de zeldzaamheid van een dergelijk broedgeval, omzichtig omgegaan met de nodige communicatie over deze broedgevallen. Deze opvolging wordt uitgevoerd door dezelfde groep medewerkers als bij de Bruine Kiekendief.

Actie 1.3.2 Opsporen en opvolgen van broedgevallen in de Franse Moeren

Dezelfde actie wordt eveneens beoogd in het Franse gedeelte van De Moeren (Les Moëres). Twee derden van het poldergebied De Moeren is immers gelegen op Frans grondgebied. Met het oog op grensoverschrijdende samenwerking wordt hiervoor contact gelegd met de actieve medewerkers van GON in het gebied om te komen tot een gecoördineerde samenwerking.

Actie 1.3.3 Actieve nestbescherming van de broedgevallen

De Grauwe Kiekendief is een soort van Europees belang (https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/threatened/c/circus_pygargus_en.htm). Het is dan ook evident dat er extra maatregelen worden genomen bij de nestbescherming (naast de maatregel tegen oogstwerkzaamheden zoals bij de Bruine Kiekendief). Dit houdt onder meer in dat rond het afgebakende vierkant een afrastering wordt geplaatst met schrikdraad (stroomhek) en dat er gewerkt wordt met een halfopen gazen kooi. De natuurwerkgroep voorziet in de aankoop en constructie van dergelijke infrastructuur ten behoeve van deze methode van nestbescherming. Er wordt ook zo discreet mogelijk omgesprongen met informatie omtrent broedgevallen, om een stormloop van nieuwsgierige kijkers te vermijden. Die zorgen niet enkel voor verstoring, maar kunnen ook schade aan de gewassen op het perceel toebrengen en de ongewenste aandacht van predatoren wekken.

Actie 1.3.4 Vogelakkers promoten samen met diverse partners

In Nederland is het concept van vogelakkers ontwikkeld door het GKA. De vogelakkers zijn in Nederland de experimentele fase voorbij en in 2016 reeds op 300 ha ontwikkeld. Een vogelakker bestaat uit een afwisseling van stroken natuurbraak (met een ingezaaid mengsel van gras, kruiden en granen) en stroken luzerne (een regulier meerjarig eiwitgewas). In de stroken natuurbraak krijgen woelmuizen (zoals de veldmuis) de kans om een populatie te ontwikkelen. De stroken luzerne worden als landbouwgewas drie keer per jaar geoogst, waardoor de muizen na het maaien makkelijker te vangen zijn door de Grauwe Kiekendief. De roofvogels jagen dus boven de gemaaide stroken en niet boven de natuurbraak. Deze laatste zijn de broedkamers voor de woelmuizen. NWG De Kerkuil promoot actief het concept van de vogelakkers bij de landbouwers waar ze contacten mee onderhoudt.

Actie 1.3.5 Samenwerking met actieve landbouwers en de bedrijfsplanner van de VLM

Essentieel in het verhaal van de Grauwe Kiekendief, is het voorzien van voldoende zogenaamde ecologische infrastructuur in het aandachtsgebied (5 à 10% van het areaal). Via deze infrastructuur kunnen prooisoorten (woelmuizen, kleine akkervogels) in een hogere concentratie aanwezig zijn dan in courant landbouwgebied. Hierbij spelen de beheerovereenkomsten (in het veld “BO”) ‘gemengde grasstroken plus’ van de VLM een voorname rol. Naast de speciale samenstelling van het gras/kruidenmengsel waarmee de grasstrook wordt ingezaaid, is het gefaseerd maaien in twee of drie stroken een belangrijke factor voor het welslagen van deze ‘infrastructuur’. Hierdoor gaan prooisoorten voor de Grauwe Kiekendief niet verloren en kan de roofvogel deze prooien ook over de gemaaide stroken beter bereiken. In de kernzone van De Moeren (Veurne), maar ook in de Hemmepolder (Nieuwpoort) en de Zeltepolder (Koksijde) is het van belang dat een voldoende aantal van deze stroken wordt aangelegd met voldoende breedte om op die manier voldoende basisinfrastructuur aan te leggen om deze Europese doelsoort te herbergen. Bij dit alles speelt de bedrijfsplanner van de VLM een cruciale rol. Hij/zij onderhandelt de overeenkomsten met de landbouwers. NWG De Kerkuil spreekt haar contacten bij de landbouwers aan om promotie te maken voor deze beheerpakketten.

Actie 1.3.6 Deelname aan het soortbeschermingsprogramma Grauwe Kiekendief in samenwerking met GKA (NL), ANB, INBO, VLM en KBIN

De Grauwe Kiekendief is een soort van Europees belang en hierdoor dient Vlaanderen extra beschermingsmaatregelen te treffen ten gunste van deze soort. Dit resulteerde in een goedgekeurd soortbeschermingsprogramma. Op 21-12-2015 werd dit soortbeschermingsprogramma Grauwe Kiekendief door toenmalige Vlaamse minister Schauvliege voorgesteld. De Moeren (Veurne) werden hierbij geselecteerd als

kernzone. In het plan wordt voor heel Vlaanderen een doelpopulatie van 15 broedparen vooropgesteld. NWG De Kerkuil is uiteraard bereid om, in het kader van de uitvoering van het soortbeschermingsprogramma, in te staan voor de gebiedscoördinatie in onze regio samen met een partner. Hierbij wordt een beroep gedaan op de medewerkers van het project Bruine Kiekendief, zowel op het vlak van veldkennis als op het vlak van expertise omtrent het omgaan met vergelijkbare soorten. Gelet op de expertise van GKA uit Nederland, is het evident dat we op dit vlak nauw samenwerken met de noorderburen (https://grauwekiekendief.nl/).

Actie 1.3.7 Uitwerken zenderproject

Natuurwerkgroep De Kerkuil heeft interesse om projecten vanuit het INBO, met oog op het zenderen van Bruine Kiekendieven, mee te trekken. Contacten werden gelegd met ICARUS, een Duits-Russisch programma dat met nieuwe technologieën en mogelijkheden goedkoper zenders wil leveren voor wetenschappelijk onderzoek. NWG De Kerkuil wil meestappen in het wetenschappelijk zenderonderzoek en tegen het einde van de beleidsperiode een minimum van 10 gezenderde vogels opvolgen. (https://www.inbo.be/nl/onderzoeksproject/ecologisch-onderzoek-het-kader-van-duurzame-instandhouding-van-langlevende-en)

Actie 1.3.8 Inzet van drone technologie

Volgend op infosessies en testsessies met professionele dronepiloten en testen die het ANB liet doen in het seizoen van 2020 willen we deze mogelijke best beschikbare techniek op zijn toepassing verder onderzoeken. Daarom wil NWG De Kerkuil in de komende beleidsperiode beter zicht krijgen op de vooruitgang in de technologie inzake drones om over te gaan tot aankoop van een eigen (semi-) professionele drone en tot het volgen van de verplichte opleidingen om met een drone te mogen vliegen. Als aan

alle vereisten voldaan wordt, wil NWG De Kerkuil ten laatste in 2025 overgaan tot effectieve aankoop van een (semi-)professionele drone. De professionele medewerker zou in dat geval een opleiding tot dronepiloot volgen.

Actie 1.3.9 Verspreiding van expertise

Natuurwerkgroep De Kerkuil wil overgaan tot het delen van haar expertise inzake bescherming Grauwe Kiekendief in andere potentieel goede broedgebieden voor deze soort. Verenigingen die zich hiervoor willen inzetten zullen geholpen worden bij de opstart, worden verder begeleid en krijgen kosteloos een opleiding op maat. Er wordt vooropgesteld om 1 vereniging om de twee jaar op te leiden in aanpalende gemeenten. NWG De Kerkuil is ook actief betrokken bij het oprichten van een koepelvereniging ter bescherming van Kiekendieven op Vlaams niveau. Van hieruit zou de expertise naar heel Vlaanderen (en zelfs buurlanden) kunnen uitvloeien.

- *Fasering: 2023 - 2025*

OD-1.4: Steenuilen

Verenigingswaarde
Intensiteit

Een volledige territoriumkartering van het werkingsgebied in de beleidsperiode werd als doel vooropgesteld in de vorige meerjarennota. In deze beleidsperiode willen we aan de hand van luchtfoto's nagaan welke boerderijen geschikt zijn om huisvesting te bieden aan de Steenuil. Dit kunnen we gefaseerd doen per gemeente door middel van een geografisch informatiesysteem (GIS). In de polders van het werkingsgebied wordt een actieve nestkastenactie georganiseerd. Op het grondgebied van Veurne wordt de monitoring verdergezet.

- *Indicator: 5 gemeenten met volledige geografische analyse, 33 % meer steenuilennestkasten in de polders, 1 monitoring per gemeente*

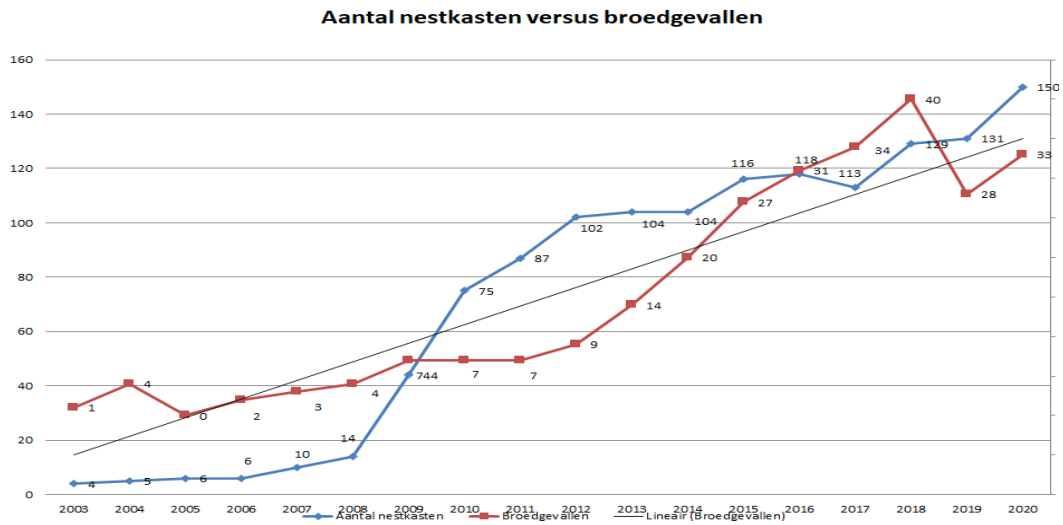

Actie 1.4.1 Een gefaseerde geografische analyse van 5 gemeenten in het werkingsgebied

Via het GIS kunnen we het agrarische landschap ontleden en bepalen welke boerderijen voldoen aan de eisen om een koppel steenuilen te huisvesten. Deze boerderijen worden vervolgens in kaart gebracht via Google MyMaps zodanig dat onze vrijwillige medewerkers hiermee aan de slag kunnen om landbouwers aan te spreken en te motiveren om hun erf steenuilvriendelijker te maken door middel van het plaatsen van een nestkast, aanleg van knotwilgen etc.

- *Fasering:*
  2022: Alveringem
  2023: Lo-Reninge
  2024: Kortemark
  2025: Koekelare
  2026: Houthulst

Actie 1.4.2 Ieder erf z'n Steenuil

Met het project 'Ieder erf z'n Steenuil' wordt het steenuilenproject verder uitgediept met focus op de polders. In de vorige beleidsperiode werd een samenwerking aangegaan met het Regionaal Landschap om een folder te maken met aandachtspunten om een steenuilvriendelijk erf te creëren. Uit actie 1.4.1 wordt een lijst getrokken met adressen van landbouwers met een potentieel geschikt leefgebied voor een koppel Steenuilen. In eerste instantie wordt de lokale landbouwer gecontacteerd en met de folder wordt aangetoond dat een steenuilvriendelijk erf inrichten voor iedere landbouwer haalbaar en nuttig is zonder grote ingrepen. Eventuele beplanting en inrichtingswerk zou door RLW uitgevoerd worden. Voorbeelden zijn: hagen aanplanten, oude knotwilgen laten staan en nieuwe aanplanten, drinkbakken voor vee steenuilvriendelijk maken door de randen beklimbaar te maken, een nestkast plaatsen...

- *Fasering:*
  2022: Alveringem
  2023: Lo-Reninge
  2024: Kortemark
  2025: Koekelare
  2026: Houthulst

Actie 1.4.3 Actieve steenuilennestkastenactie in de Polders

Het is vooral in de polders dat de Steenuil het moeilijk heeft: grotere percelen, minder beplanting aan de randen, veel meer akkerland dan weiland, weinig of geen knotwilgen, veel wind, maar ook minder regenwormen in de polderklei dan in het zandleemgebied.

Al deze factoren zorgen ervoor dat er minder Steenuilen aanwezig zijn in onze polders dan bijvoorbeeld op het zandleemplateau van Izenberge. Waar nood is aan broedruimte, wordt ondersteuning verleend in de vorm van nestkasten. De aanwezigheid van bomen en zeker knotbomen met de noodzakelijke holtes voor Steenuilen, maar ook hoogstammige fruitbomen, is zeer beperkt in de polders. Hierdoor is er in deze gebieden een grote behoefte aan Steenuilennestkasten.
Momenteel zijn er 150 Steenuilennestkasten in beheer door de natuurwerkgroep. Er wordt gewerkt aan een uitbreiding van minimum 33 % van dit aantal met focus op de polders.

- *Fasering:*
  2022: Koksijde
  2023: De Panne
  2025: Nieuwpoort

Actie 1.4.4 Monitoring in Veurne

Veurne met al zijn deelgemeenten wordt extra onder de loep genomen in het steenuilenproject door middel van een monitoring. Door het controleren van de steenuilennestkasten en de inventarisatie van territoria waar de Steenuil aanwezig is, werd een volledig beeld gevormd van de populatie en dus van de territoria van de Steenuil. Veurne is daardoor de eerste gemeente die gebiedsdekkend gemonitord wordt. Deze monitoring wordt voortgezet.

Actie 1.4.5 Marterbestendig maken van steenuilennestkasten

De Steenmarter is een geduchte rover die Steenuilen en de eieren van de Steenuil weet te smaken. Omdat de Steenmarter aan een forse terugkeer bezig is in onze streken, vallen steeds meer Steenuilen ten prooi aan dit roofdier. Door het strategisch plaatsen

van een extra houten plankje in de bestaande martersluis van een steenuilennestkast, zou de steenmarter een beweging moeten maken waartoe hij niet in staat is om de nestkast binnen te dringen. Tot op heden zijn er geen slachtoffers gevallen in de nestkasten die voorzien zijn van dit steenmarterplankje. Tijdens de jaarlijkse controle of herstelling van steenuilennestkasten wordt een dergelijk steenmarterplankje systematisch geïnstalleerd en gecontroleerd. NWG De Kerkuil staat garant voor 100% marterbestendige nestkasten.

Actie 1.4.6 Jaarlijks controleren en herstellen van de steenuilennestkasten

Begin juni worden alle nestkasten gecontroleerd op aanwezigheid van Steenuilen. Hierbij wordt de staat van de nestkast ook bekeken. Doordat deze nestkasten buiten staan in weer en wind en vaak ook in bomen die geknot worden, zien ze enorm af. Bij de controle van de steenuilennestkasten wordt er dus ook een lijst opgemaakt van de te herstellen/te vervangen exemplaren. Indien er andere vogels in de nestkast zouden gebroed hebben, dient dat nestmateriaal verwijderd te worden. Deze acties worden in de wintermaanden uitgevoerd. NWG De Kerkuil staat open voor nieuwe modellen van nestkasten voor de Steenuil. Vanaf 2022 zal daarom geëxperimenteerd worden met een nieuw type nestkast van het model ‘Bultot’.

Actie 1.4.7 Ringen van adulten en pulli Steenuilen

Steenuilen worden geringd om ze individueel herkenbaar te maken en dit mag enkel uitgevoerd worden door erkende ringers van het KBIN. Iedereen die een geringde vogel vindt kan het nummer, samen met de vindplaats en -datum doorgeven aan het KBIN. Zowel de melder als de vinder ontvangen vervolgens een bericht met de ringdatum en een lijst met andere vinddata. Op deze manier wordt veel belangrijke informatie

verkregen: het vertelt ons iets over de mate waarin de uilen trouw zijn aan elkaar en aan hun broedplaats. Dit is uiteraard uiterst geschikt om na te gaan hoe oud ze worden. Dankzij de ringen wordt ook informatie verkregen over de populatieopbouw: welke leeftijd hebben de mannetjes en vrouwtjes in een bepaald gebied en is er sprake van een gezonde verdeling tussen jonge en oude vogels? Veel jonge (en nieuwe) volwassen vogels in een populatie is een teken dat er veel sterfte is van oude vogels en dat er mogelijk iets aan de hand is in het gebied.

Actie 1.4.8 Sensibilisatie muizenbestrijding

Het gebruik van allerhande verdelgingsmiddelen tegen knaagdieren is nefast voor Steenuilen. Wanneer Steenuilen vergiftigde muizen of ratten eten, stapelt het gif zich op in het lichaam van de vogel. Dit leidt tot onvruchtbaarheid of in het slechtste geval de dood. Een Steenuil vangt dagelijks meerdere muizen en is, net zoals de Kerkuil, een van de beste natuurvriendelijke muizenverdelgers bij uitstek. De sensibilisatie gebeurt gewoonlijk mondeling tijdens een informeel gesprek met de eigenaar in kwestie.

Actie 1.4.9 Samenwerking met de bewoners van het buitengebied met bijzondere aandacht voor de actieve landbouwers

De Steenuil leeft vooral tussen kleine landschapselementen, vooral knotwilgen in combinatie met graslanden, fruitbomen, hagen en oude gebouwen. Steenuilen jagen vaak te voet of vanaf een weidepaaltje. Het is dan ook van groot belang dat weiden in stand worden gehouden door (hobby-)landbouwers. De landbouwer wordt door onze vrijwilligers verwittigd van de aanwezigheid van Steenuilen op zijn grondgebied en wordt betrokken bij het ringen van de jonge Steenuilen. Op die manier wordt de band versterkt tussen de landbouwer en de aanwezigheid van natuur op zijn percelen op een wijze die voor de landbouwer inpasbaar is in zijn bedrijfsvoering.

- ***Fasering:*** *jaarplanning 2022/2023/2024/2025/2026, behoudens 1.4.1, 1.4.2 en 1.4.3*

OD-1.5: Torenvalken

Verenigingswaarde Intensiteit

De natuurwerkgroep streeft ernaar om 100 nestkasten met broedgevallen in het werkingsgebied op te volgen met 60% bezetting/broedgevallen.

- *Indicator: 60 broedgevallen Torenvalken in 100 nestkasten.*

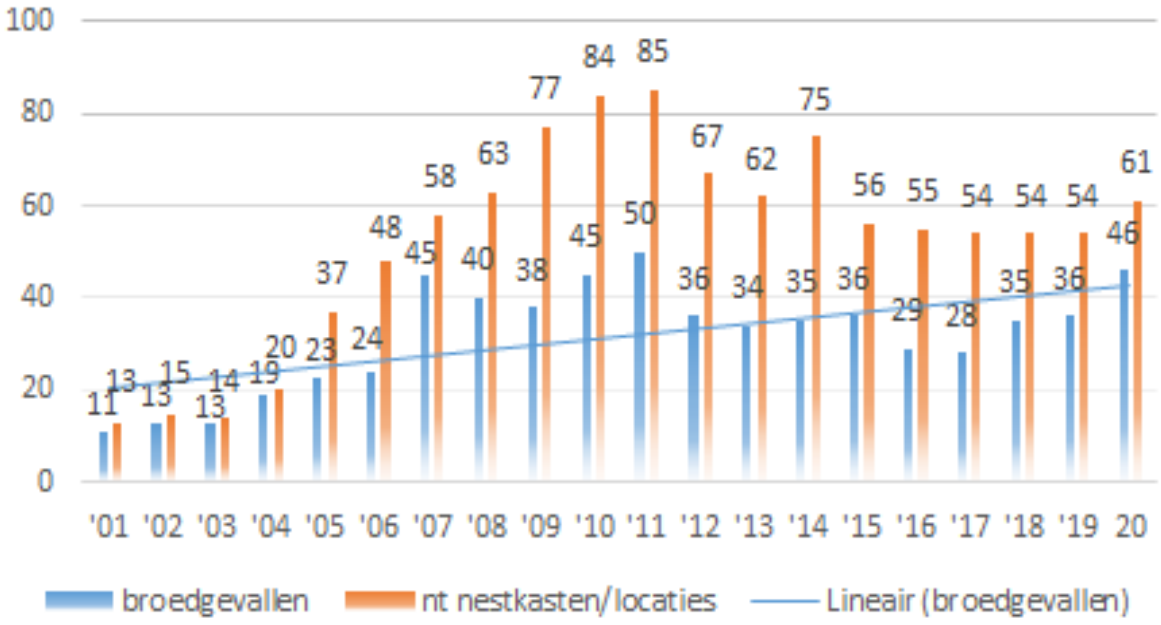

Actie 1.5.1 Plaatsen van torenvalkennestkasten

Torenvalken bouwen geen nest; ze zoeken een oud kraaiennest op of ze kiezen voor een vrij hoge en goed bereikbare opening in een gebouw. Onze huidige bebouwing laat hiervoor echter weinig mogelijkheden open. De dieren hebben dan ook ontegensprekelijk nood aan extra broedplaatsen en zijn tuk op de halfopen nesten die we ophangen op de daartoe geschikte plaatsen. De volgende jaren is het streefdoel 100 nesten met een goede verdeelsleutel over alle gemeenten en deelgemeenten in het werkingsgebied. Een bezettingsgraad van 60% van de nestkasten moet zeker haalbaar zijn.

Actie 1.5.2 Controle en herstellen van de torenvalkennestkasten

Jaarlijks wordt er in het voorjaar een controle voorzien van de door de natuurwerkgroep geplaatste en beheerde nestkasten. Dit geeft zicht op het aantal broedgevallen en de bezettingsgraad van de kasten. De grootte van de legsels en het aantal grootgebrachte jongen zijn ook belangrijke gegevens. Het zijn twee verschillende parameters in de populatiedynamiek van een vogel. Bij die jaarlijkse controle worden ook kleine herstellingen en onderhoudsactiviteiten uitgevoerd. Aan de hand van de verzamelde gegevens wordt beslist of niet-succesvolle kasten verplaatst of verwijderd worden. Bij erge slijtage van een nestkast op een succesvolle broedplaats wordt voor vervanging van de nestkast gezorgd.

Actie 1.5.3 Ringen van pulli Torenvalken

Torenvalken worden geringd om ze individueel identificeerbaar te maken en dit mag enkel uitgevoerd worden door erkende ringers van het KBIN. Iedereen die een geringde vogel vindt kan het nummer, samen met de vindplaats en -datum doorgeven aan het KBIN. Zowel de melder als de vinder ontvangen vervolgens een bericht met de ringdatum en een lijst met andere vinddata. Op deze manier wordt veel belangrijke informatie verkregen: het vertelt ons iets over de mate waarin de torenvalken trouw zijn aan elkaar en aan hun broedplaats. Dit is uiteraard uiterst geschikt om na te gaan hoe oud ze worden. Dankzij de ringen wordt ook informatie verkregen over de populatieopbouw: welke leeftijd hebben de mannetjes en vrouwtjes in een bepaald gebied en is er sprake van een gezonde verdeling tussen jonge en oude vogels? Veel jonge (en nieuwe) volwassen vogels in een populatie is een teken dat er veel sterfte is van oude vogels en dat er mogelijk iets aan de hand is in het gebied.

Actie 1.5.4 Sensibilisatie muizenbestrijding

Het gebruik van allerhande verdelgingsmiddelen tegen knaagdieren is nefast voor Torenvalken. Wanneer Torenvalken vergiftigde muizen of ratten eten, stapelt het gif zich op in het lichaam van de vogel. Dit leidt tot onvruchtbaarheid of in het slechtste geval de dood. Een Torenvalk vangt dagelijks meerdere muizen en is, net als de Kerkuil

en Steenuil, een van de beste natuurvriendelijke muizenverdelgers bij uitstek. De sensibilisatie gebeurt gewoonlijk mondeling tijdens een informeel gesprek met de eigenaar in kwestie.

Actie 1.5.5 Samenwerking met de bewoners van het buitengebied met bijzondere aandacht voor de actieve landbouwers

Bij veel bewoners van het buitengebied komen de acties met nestkasten vrij goed en sympathiek over. De aaibaarheidsfactor van Torenvalken is hier uiteraard niet vreemd aan. Deze houding brengt met zich mee dat NWG De Kerkuil regelmatig informatie krijgt over het gebeuren rond de nestkasten en deze gegevens zijn een goede aanvulling op de monitoring. De landbouwer is hierbij als buitenwerker en geroutineerde observator nuttig. NWG De Kerkuil promoot het idee en de visie dat natuur en biodiversiteit op en rond een landbouwbedrijf een haalbare kaart is.

- *Fasering: jaarplanning 2022/2023/2024/2025/2026*

OD-1.6: Velduilen

Verenigingswaarde
Intensiteit

De Velduil is een zeer zeldzame broedvogel in Vlaanderen die zelfs niet ieder jaar tot broeden komt. In 2014, 2019 en 2020 werden enkele broedgevallen vastgesteld en opgevolgd in het weidevogelgebied Lampernisse, in Zoutenaaie, de Waleweiden (Diksmuide) en De Moeren. In deze gebieden wordt de broedpopulatie Velduilen jaarlijks in kaart gebracht. Door de intensieve opvolging/bescherming en de beheerovereenkomsten van de VLM wordt het gunstiger voor de Velduil om hier tot broeden over te gaan. We beogen dan ook 15 broedgevallen in de komende beleidsperiode.

- *Indicator: 15 broedgevallen*

Actie 1.6.1 Monitoring Velduil in Lampernisse, Zoutenaaie, De Waleweiden en De Moeren

Vrijwilligers van NWG De Kerkuil inventariseren samen met de bedrijfsplanner van de VLM en medewerkers van het INBO de Velduilen in de hotspots van het werkingsgebied. Deze actie verloopt in 4 tijdsintensieve fases:

De eerste fase is het detecteren van Velduilen in het weidegebied, waarbij extra aandacht wordt besteed aan baltsende Velduilen.

In een tweede fase worden territoria in kaart gebracht en bevestiging gezocht van vermoedelijke broedgevallen.

Vervolgens worden in een derde fase de nesten actief beschermd door middel van overleg met de landbouwer en een subsidie van het ANB.
De laatste fase is het nagaan van het nestsucces: hebben alle vogels met succes het nest verlaten?

Actie 1.6.2 Actieve nestbescherming van de broedgevallen

Het nest dat gevormd wordt in maaigrasland en hooiland loopt gevaar door maaiwerkzaamheden. Bij het maaigrasland/hooiland is dit in de fase waarin de Velduilen eieren hebben. Om de nesten te beschermen in maaigrasland, sporen vrijwilligers, de bedrijfsplanner van de VLM en medewerkers van het INBO de nesten in een zo vroeg mogelijk stadium op. Velduilen zijn nestvlieders, van zodra de jongen 10-14 dagen oud zijn, verlaten ze het nest en kruipen ze rond in de weide tot soms wel meer dan 100 meter van de nestlocatie. Hierdoor is 10m op 10m afzetten rond het nest geen optie. We maken afspraken met de landbouwer om de maaidatum van het hele perceel uit te stellen. De landbouwer krijgt hiervoor een vergoeding (€ 500/hectare). Sinds 2015 wordt deze vergoeding betaald door ANB via de soortbescherming voor Bruine Kiekendief, Grauwe Kiekendief, Kwartelkoning of Velduil. Op het moment dat er toch gemaaid wordt, lopen vrijwilligers voor de maaibalk om zeker te zijn dat er geen jongen verdoken in het gras zitten.

Actie 1.6.3 Samenwerking met bedrijfsplanner VLM in functie van percelen met potentie voor broedgevallen van Velduil.

Sommige jaren is er een intense aanwezigheid van Velduilen in het gebied en zien de vrijwilligers van NWG De Kerkuil regelmatig bewegingen en verplaatsingen van Velduilen. We bezorgen deze locatiegegevens aan de VLM, zodat deze instantie een sterk onderbouwd dossier kan maken om de landbouwer in die buurt te overtuigen een beheerovereenkomst af te sluiten die de soort ten goede komt.

Actie 1.6.4 Samenwerking met actieve landbouwers

De samenwerking met de actieve landbouwers kan opgesplitst worden in een gedeelte dat de praktische afspraken omvat en een gedeelte dat voorlichting en bewustmaking omvat. De praktische afspraken gaan uiteraard over de beschermingsmaatregelen. Het contact met de landbouwer bij de bezoeken aan zijn percelen en bij het maken van afspraken, biedt NWG De Kerkuil de mogelijkheid haar acties en haar visie voor te stellen en zo een goede band op te bouwen. Dit gebeurt met voldoende respect voor het werk en visie van de landbouwer. Op deze manier wordt natuurbehoud beter bespreekbaar in landbouwmiddens en komt de landbouwer meer als een partner dan als tegenstander of concurrent in beeld.

Actie 1.6.5 Zenderproject INBO

Het INBO zet in op het zenderen van Velduilen. NWG De Kerkuil ondersteunt dergelijke initiatieven en assisteert waar nodig met expertise en/of veldwerk.

Actie 1.6.6 Inzet van drone technologie

Volgend op infosessies en testsessies met professionele dronepiloten en testen die het ANB liet doen in het seizoen van 2020 willen we deze mogelijke best beschikbare techniek op zijn toepassing verder onderzoeken. Daarom wil NWG De Kerkuil in de komende beleidsperiode beter zicht krijgen op de vooruitgang in technologie inzake drones om over te gaan tot aankoop van een eigen (semi-)professionele drone en tot het volgen van de verplichte opleidingen om met een drone te mogen vliegen. Als aan alle vereisten voldaan wordt, wil NWG De Kerkuil ten laatste in 2025 overgaan tot effectieve aankoop van een (semi-)professionele drone. De professionele medewerker zou in dat geval een opleiding tot dronepiloot volgen.

- Fasering: jaarplanning 2022/2023/2024/2025/2026

OD-1.7: Zwaluwen (Boerenzwaluw, Huiszwaluw)

Huiszwaluw

Verenigingswaarde
Intensiteit

Boerenzwaluw

Verenigingswaarde
Intensiteit

Natuurwerkgroep De Kerkuil monitort de populatie Huiszwaluwen in heel haar werkingsgebied en streeft naar een populatie van 1750 nesten. Daarnaast wordt de bestaande monitoring van Boerenzwaluwen in een beperkt aantal gemeenten verdergezet.

- *Indicator: 1750 nesten Huiszwaluw*

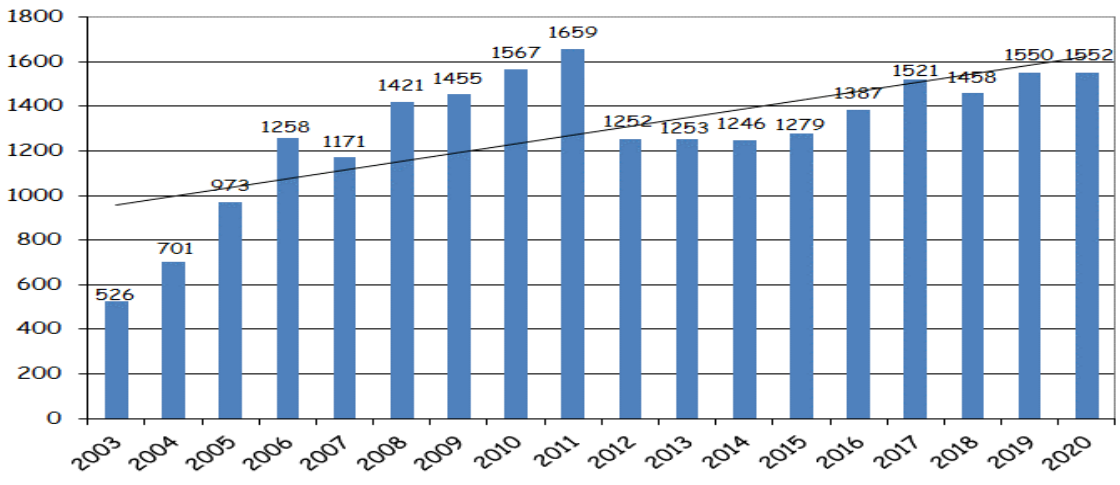

Actie 1.7.1 Jaarlijkse monitoring van de Huiszwaluwen

Medewerkers tellen alle gekende huiszwaluwenlocaties in de 10 gemeenten van het werkingsgebied. Er wordt niet alleen geteld in de steden en dorpen, maar in hoofdzaak op de gekende boerderijen waar soms grote kolonies Huiszwaluwen te vinden zijn. Hierbij wordt beroep gedaan op een databestand waarin kolonies worden opgevolgd sinds 2000.

Actie 1.7.2 Verderzetten bestaande monitoring Boerenzwaluwen

In de gemeenten Koksijde en Nieuwpoort worden de Boerenzwaluwen op alle boerderijen jaarlijks door medewerkers van NWG De Kerkuil geteld. Op die manier kan de populatietrend worden weergegeven. De natuurwerkgroep zet zich in om dit verder te realiseren in deze beleidsperiode.

Actie 1.7.3 Lokale kunstnestenactie Huiszwaluwen

Huiszwaluwen zijn kolonievogels en hebben wat drempelvrees om nieuwe locaties te ontdekken. De plaatsing van kunstnesten heeft dus enkel zin wanneer in de onmiddellijke omgeving reeds huiszwaluwen aanwezig zijn. NWG De Kerkuil adviseert en beoordeelt aanvragen voor kunstnesten en zorgt tevens voor de aanlevering ervan.

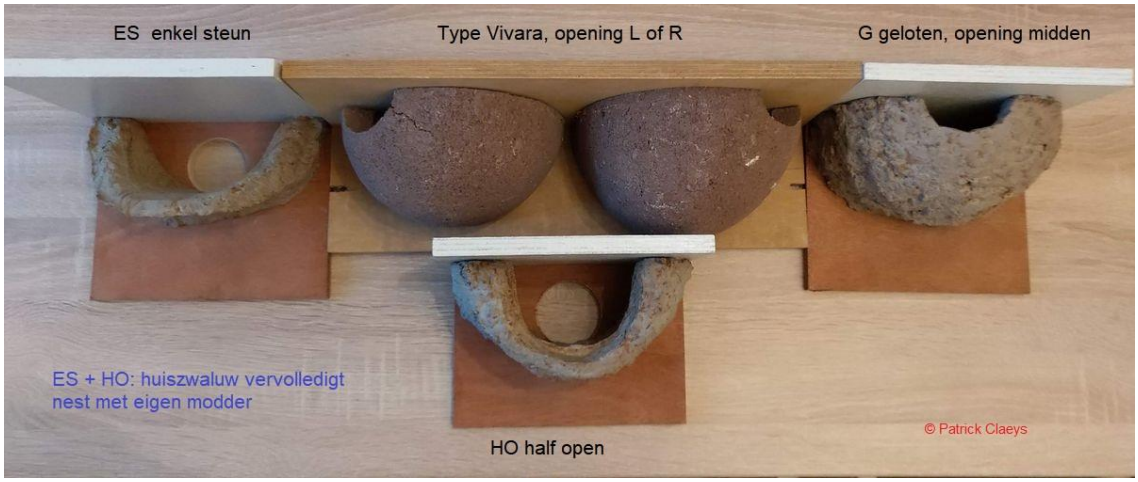

Actie 1.7.4 Sensibilisatie omtrent mestproblematiek Huiszwaluwen

Wanneer Huiszwaluwen hun jongen voederen, hangen ze aan de buitenkant van het nest en laten dan vaak poep vallen op de grond. Het nest van een Huiszwaluw wordt namelijk gebouwd onderaan een oversteek van een gebouw. Dit kan een woonhuis zijn maar ook een fabriekspand of een stalgebouw op een boerderij. De problematiek is natuurlijk anders wanneer de poep valt op het terras van een woonhuis dan onderaan de oversteek van een stalling. NWG De Kerkuil sensibiliseert de inwoners door een aantal oplossingen aan te reiken om deze hinder op te vangen. Dit kan gaan van het gewoon tolereren van de poep tot het strooien van wat zand onder de nesten zodat de

poep hierop valt, van wat krantenpapier in een fruitkistje onder het nest tot het plaatsen van mestplankjes onder de nesten. Deze plankjes moeten minimaal 40 cm onder de nesten worden geplaatst en enkele centimeters van de muur verwijderd zijn. Wanneer de plankjes dichter dan 40 cm bij het nest worden geplaatst, komt de invliegruimte in het gedrang en zullen de vogels het nest niet meer gebruiken. Wanneer de plankjes tegen de muur worden geplaatst, bestaat de kans dat de zwaluwen een nieuw nest maken onder het plankje. Deze mestplankjes worden gratis aangeboden aan mensen die een bewoond nest Huis- of Boerenzwaluw hebben.

Actie 1.7.5 Administratieve ondersteuning subsidieformulieren Huiszwaluwen gemeenten

In verschillende gemeenten binnen het werkingsgebied is een subsidiereglement voor Huiszwaluwen van toepassing. In principe moet iedere bewoner dit individueel aanvragen bij zijn/haar eigen gemeente. De medewerkers van NWG De Kerkuil zorgen er niet alleen voor dat de subsidieformulieren bij de gemeentelijke administratie terechtkomen, maar ook dat de aantallen geverifieerd worden. Door deze werkwijze vervalt de administratieve last bij zo'n subsidiereglement quasi volledig zowel voor de aanvrager als voor de behandelende gemeentelijke dienst. In gemeenten waar er geen subsidie is voor Huiszwaluwen, pleiten medewerkers die voor NWG De Kerkuil zetelen in de milieuraden (als die in de betreffende gemeente nog plaatsvinden) voor invoering van dergelijke subsidie.

Actie 1.7.6 Samenwerking met de bewoners van het buitengebied met bijzondere aandacht voor de actieve landbouwers

Huiszwaluwen komen overwegend voor in het buitengebied, op sommige plaatsen nog in de dorpen (Houtem, Eggewaartskapelle, Wulpen, Stavele, Izenberge). Het is dan ook van belang dat in de contacten met de bewoners van het buitengebied deze soort de volle aandacht krijgt, zowel wat betreft de bescherming van de nesten als de sensibilisatie rond diverse problematieken omtrent de soort.

- *Fasering: jaarplanning 2022/2023/2024/2025/2026*

OD-1.8 Akkervogels

Geelgors

Verenigingswaarde
Intensiteit

Grauwe Gors

Verenigingswaarde
Intensiteit

Op het plateau van Izenberge beoogt NWG De Kerkuil een populatie te bereiken van 50 territoria Geelgorzen en een winterpopulatie van 350 Geelgorzen. Daarnaast wordt gestreefd naar de herkolonisatie van de Grauwe Gorzen in De Moeren (Veurne) vanuit de Franse Moeren met een populatie in 10 territoria. Om dit na te gaan wordt de populatie tijdens het voorjaar telkens gemonitord en via de opvolging van wintervoedselmaatregelen geteld tijdens de wintermaanden.

- *Indicator: winterpopulatie 350 Geelgorzen, zomerpopulatie 50 territoria Geelgorzen, zomerpopulatie van 10 territoria Grauwe Gorzen.*

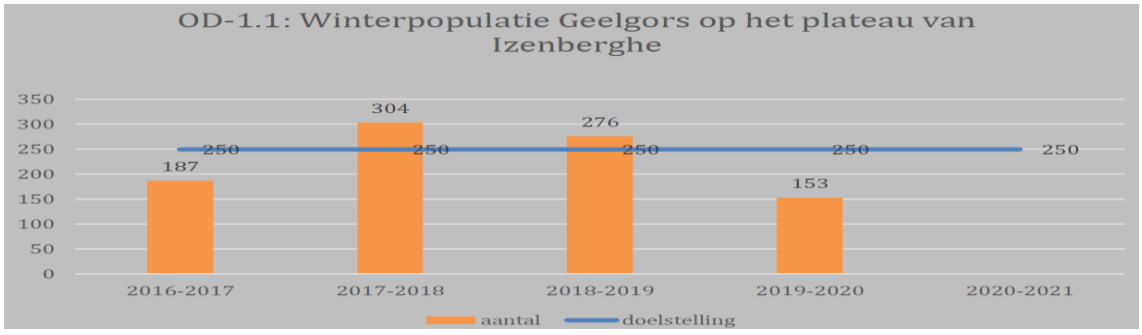

Actie 1.8.1 Monitoring populatie Geelgorzen op het plateau van Izenberge

Jaarlijks inventariseren medewerkers van NWG De Kerkuil de populatie Geelgorzen op het plateau van Izenberge tijdens de maanden april-juli. Deze populatie concentreert zich momenteel rond de deelgemeenten Beveren-aan-de-IJzer en Leisele (Alveringem). Ook enkele Grauwe Gorzen komen sporadisch voor op het grondgebied van deze gemeenten. Hierbij doorkruist de vrijwilliger het inventarisatiegebied op zoek naar zingende geelgorsmannetjes en roepende soortgenoten. Deze vogel is gehecht aan struikjes ('plukjes') en hagen in het landbouwgebied en kreeg de laatste 25 jaar enorme klappen. De Grauwe Gors is quasi verdwenen in het werkingsgebied en kent wel nog een kleine populatie net over de Franse grens. Ook deze soort is een typische landbouwsoort en heeft een voorkeur voor (grootschalige) graanvelden en erwtenvelden. Op eenzelfde manier als bij de Geelgors gaat de vrijwilliger actief op zoek naar zingende mannetjes, die een indicatie geven van een territorium van deze vogel. Deze zomerinventarisaties worden in het kader van de uitvoering van het soortbeschermingsplan "Geelgors" van de provincie West-Vlaanderen georganiseerd.

Actie 1.8.2 Inventarisatie populatie Grauwe Gorzen in Franse Moeren

Er is nog een kleine populatie Grauwe Gorzen aanwezig net over de Franse grens, onder meer in de Franse Moeren. Vrijwilligers gaan tussen april en juli op zoek naar zingende mannetjes in het gebied. Deze geven een indicatie van een territorium van deze vogel. Door deze populatie in kaart te brengen, worden de kansen tot rekolonisatie in het Belgische gedeelte van De Moeren beter ingeschat. In dit gebied is immers een gelijkaardig biotoop van grootschalige graanvelden aanwezig dat in aanmerking komt om deze populatie te (her-)introduceren en te ondersteunen.

- *Fasering jaarplan 2023 en 2025*

Actie 1.8.3 Opvolging graanpercelen/graanranden tijdens de winter

Wintervoeding is voor de populatie Geelgors en Grauwe Gors van cruciaal belang om te overleven. Via beheerovereenkomsten van de VLM worden er contracten met landbouwers afgesloten om zomergranen op (delen van) percelen in te zaaien maar niet te oogsten, om op die manier te voorzien in wintervoedsel voor deze akkervogels. Naast deze graanpercelen vervullen ook percelen met een groenbemester een belangrijke rol: Japanse haver kan na de teelt van bijvoorbeeld gerst worden ingezaaid als groenbemester en in de maand november en december bloeien en zaad vormen (mits geen al te strenge vorst). Hierdoor komen er zaden vrij die een aanvullende wintervoeding bieden bovenop de graanpercelen en -randen. Het RLW steunt de landbouwers financieel via de aankoop van zaadgoed van deze Japanse Haver. Op sommige locaties gaan vrijwilligers graan strooien onder hagen om de doelsoorten bij te voederen. Hierbij wordt zowel de Geelgors, Grauwe Gors als Ringmus geholpen om

de winter door te komen. Om het succes van deze maatregelen op te volgen worden jaarlijks in de maanden december-februari tellingen uitgevoerd door medewerkers om de winterpopulatie te kunnen inschatten. Deze wintertellingen worden in het kader van de uitvoering van het soortbeschermingsplan Geelgors van de provincie West-Vlaanderen simultaan georganiseerd. Op een afgesproken datum worden alle aanwezige akkervogels over enkele tientallen percelen klokslag om 10 uur geteld om de overwinterende populatie te monitoren.

Actie 1.8.4 Samenwerking met bedrijfsplanner VLM en projectmedewerker landschap, natuur en biodiversiteit RLW

Percelen die interessant zijn voor de aanleg van graanpercelen en -randen worden aan de bedrijfsplanner van de VLM doorgegeven. Deze percelen moeten immers aan een aantal randvoorwaarden voldoen om in aanmerking te komen voor deze wintervoeding. De belangrijkste voorwaarde is dat er rond het perceel voldoende dekking is voorzien in de vorm van (doornige) hagen en struiken en/of bomen.

Ook voor percelen met Japanse Haver als groenbemester worden interessante percelen doorgegeven aan de projectmedewerker landschap, natuur en biodiversiteit van het RLW.

Zowel de bedrijfsplanner VLM als de projectmedewerker RLW nemen vervolgens contact op met de landbouwer met het oog op ofwel een contract voor een beheerovereenkomst vogelvoedselgewas of een overeenkomst omtrent de inzaai van Japanse Haver.

Actie 1.8.5 Samenwerking met de bewoners van het buitengebied met bijzondere aandacht voor de actieve landbouwers

Goede contacten met de landbouwers en bewoners van het buitengebied worden onderhouden en dit zowel op het moment van inventarisaties (een gewone babbel met de boer wanneer je met de verrekijker in de hand het gebied doorkruist) als op de zoektocht naar mooie, kleine percelen die in aanmerking kunnen komen voor de zo broodnodige wintervoeding.

- ***Fasering:*** *jaarplanning 2022/2023/2024/2025/2026 behoudens actie 1.8.2*

OD-1.9: Gierzwaluwen

Verenigingswaarde
Intensiteit

Natuurwerkgroep De Kerkuil wenst in haar volledig werkingsgebied bewoners te informeren over de nestgelegenheid voor Gierzwaluwen, vooral bij restauratie en afbraak van gebouwen waar gierzwaluwennesten. Tevens wordt voorzien in extra of vervangende nestgelegenheid in de vorm van nestkasten.

- *Indicator: 5 eigenaars van gebouwen waar gierzwaluwennesten, sensibiliseren bij verbouwingen of afbraak.*

Actie 1.9.1 Sensibilisatie bewoners en architecten van woningen/gebouwen met nestlocaties Gierzwaluwen

Gierzwaluwen zijn wonderbare vogels en over deze soort kunnen er veel vrij spectaculaire verhalen verteld worden. Zoals bijvoorbeeld het feit dat deze soort jaar in jaar uit in de lucht vertoeft, behalve om te broeden. Een toelichting in eenvoudige termen, verstaanbaar voor de niet-kenner, is dikwijls de aanzet tot interesse bij de bewoners of buren van de gebouwen waar de Gierzwaluwen hun broedplaats zoeken. Als de interesse er is, wordt overgegaan tot vraag om medewerking. Deze medewerking gaat uiteraard over het tolereren van de broedplaatsen, maar eveneens over observatie en bewaking van de rust rond het nest.

Actie 1.9.2 Plaatsen van gierzwaluwennestkasten

Aan gebouwen (scholen) maar ook in veldschuren plaatsen we constructies die naast elkaar meerdere mogelijke nestplaatsen bevatten. Het zijn redelijk grote constructies die aan enkele (voor de soort typische) voorwaarden moeten voldoen, zoals een specifieke ingang. De kasten moeten ook vrij hoog opgehangen worden waardoor het aantal geschikte plaatsen vrij beperkt blijft.

Actie 1.9.3 Samenwerking met de bewoners van het stedelijk gebied en buitengebied

De plaatsing van de nestgelegenheden gebeurt zowel in woonkernen als in het buitengebied. Zo komt NWG De Kerkuil in contact met de bewoners van beide gebieden terwijl de meeste van de activiteiten van de natuurwerkgroep vooral contacten met landbouwers meebrengen. De bewoners krijgen op die manier meteen een beter zicht op de werking van de NWG De Kerkuil en op de eventuele resultaten. Dit schept een band en maakt het NWG De Kerkuil makkelijker haar visie op natuurbehoud en op de samenwerking van de verschillende sociale groepen te promoten.

Doordat de Gierzwaluwen duidelijk en intens aanwezig zijn in de omtrek van de nestkasten – ze maken een heel kenmerkend geluid – gaan ze deel uitmaken van het landschap of de buurt en verwerven ze een vrij hoge aaibaarheidsfactor. Dit brengt op zijn beurt veel goede wil van de bewoners mee. Deze zijn dan geneigd te helpen bij de monitoring en de natuurwerkgroep te verwittigen bij eventuele problemen.

- ***Fasering:*** *jaarplanning 2022/2023/2024/2025/2026*

OD-1.10: Oeverzwaluw

Verenigingswaarde
Intensiteit

De Oeverzwaluwen nestelen zich in oevers waar geen begroeiing op groeit en die quasi kaarsrecht zijn. Voor deze zwaluwen worden projecten ondersteund waarbij zowel duurzame als eenmalige nestgelegenheid worden onderhouden voor de soort.

Actie 1.10.1 Jaarlijks inventariseren en monitoren van de Oeverzwaluwen

Jaarlijks zijn er in ons werkingsgebied minimaal 3 kolonies Oeverzwaluwen aanwezig die nesten maken in verticaal afgestoken oevers of zandhopen. Deze kolonies durven al eens van locatie te veranderen. Daarom wordt er actief gezocht naar nieuwe nestlocaties.

Actie 1.10.2 Ondersteuning nestgelegenheid Oeverzwaluwen

Oeverzwaluwen broeden in een nest op het einde van een zelf gegraven tunnel in een afgekalfde zandige oever langs een rivier. Maar dit kan ook in een verticale wand op een zandwinningsdepot of een depot van grondwerken. Wanneer een kolonie Oeverzwaluwen aanwezig is op zo'n industriële locatie, maakt NWG De Kerkuil afspraken met de exploitant om te verhinderen dat de kolonie verdwijnt door de exploitatie. In de gemeente Veurne is een subsidiereglement voorhanden waarbij de exploitant een subsidie ontvangt voor het tijdelijk niet gebruiken van de opslagplaats tijdens het broedseizoen. NWG De Kerkuil zorgt voor de administratieve formaliteiten voor het bekomen van deze subsidie. In geval van een nestlocatie langs een waterloop,

wordt er een afspraak gemaakt met de beheerder. De oever wordt dan manueel afgestoken voor het broedseizoen zodat de wand terug ‘vers’ is en grasgroei verhinderd wordt. Deze grasgroei is namelijk hinderlijk voor de gravende oeverzwaluwen. Dankzij dit verticaal afsteken kunnen oeverzwaluwkolonies duurzaam worden onderhouden.

Actie 1.10.3 Ringen van oeverzwaluwen

Oeverzwaluwen worden geringd om ze individueel identificeerbaar te maken en dit mag enkel uitgevoerd worden door erkende ringers van het KBIN. Iedereen die een geringde vogel vindt kan het nummer, samen met de vindplaats en -datum doorgeven aan het KBIN. Zowel de melder als de vinder ontvangen vervolgens een bericht met de ringdatum en een lijst met andere vinddata. Dit is uiteraard uiterst geschikt om na te gaan hoe oud ze worden. Dankzij de ringen wordt ook informatie verkregen over de populatieopbouw: welke leeftijd hebben de mannetjes en vrouwtjes in een bepaald gebied en is er sprake van een gezonde verdeling tussen jonge en oude vogels? Veel jonge (en nieuwe) volwassen vogels in een populatie is een teken dat er veel sterfte is van oude vogels en dat er mogelijk iets aan de hand is in het gebied.

OD-1.11: IJsvogels

Verenigingswaarde
Intensiteit

Op de onbevaarbare waterlopen in het werkingsgebied streeft NWG De Kerkuil naar een populatie van 3 broedparen van IJsvogels. Om dit te realiseren inventariseert de natuurwerkgroep oevers van deze waterlopen en brengt ze geschikte broedplaatsen in kaart in samenwerking met de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) of de Westkustpolders. Oevers die bijna voldoen aan de criteria worden bewerkt om geschikt gemaakt te worden om de IJsvogel aan te trekken.

- *Indicator: 5 broedparen IJsvogel*

Actie 1.10.1 Inventarisatie van geschikte waterlopen

Water en vis zijn voldoende aanwezig in de waterlopen van het werkingsgebied voor de IJsvogel om zich succesvol voort te planten. Het aanbod van oeverwanden die geschikt zijn om een nest te bouwen, ligt echter veel te laag. NWG De Kerkuil inspecteert en inventariseert oevers die geschikt zijn of geschikt gemaakt kunnen worden. NWG De Kerkuil wil jaarlijks 10 geschikte locaties in kaart brengen.

Actie 1.10.2 Klaarmaken van oevers om als nestlocatie geschikt te worden bevonden

IJsvogels hebben een onbegroeide oever nodig die recht is afgestoken om hun nest in te graven. De ondergrond mag niet te hard zijn. Ook is het noodzakelijk om een tak in de oeverwand te steken. Die tak heeft verschillende doeleinden: rust- en waakpunt-en

om vanaf te jagen op vis en de gevangen vis tegen dood te slaan. Sommige oevers voldoen bijna aan al deze voorwaarden, zodat met een minimum aan inspanning aan de vereisten voldaan kan worden.

Actie 1.10.3 Inventarisatie van waarnemingen in heel het werkingsgebied

Waarnemingen worden heel het jaar door in kaart gebracht via medewerkers op waarnemingen.be. Enkel de waarnemingen van het broedseizoen zijn bepalend om broedterritoria te vinden. In de winter komen IJsvogels van het noorden naar ons afgezakt. Toch worden alle data in kaart gebracht om een inschatting van de populatie te maken.

Actie 1.10.4 Sensibilisatie van bewoners van het stedelijk gebied en buitengebied

De IJsvogel is een kleine vogel, maar ondanks zijn kleurrijke voorkomen, wordt hij nauwelijks waargenomen. Een typische roep kondigt zijn komst aan. Door zijn hoge snelheid resulteert dit vaak enkel in een waarneming van een blauwe schicht. Door bewoners van het stedelijk gebied en het buitengebied te informeren over hoe en waar je deze kleurrijke vogel kan waarnemen, heeft NWG De Kerkuil meer zicht op waarnemingen in het broedseizoen (1 april tot 31 augustus).

5.2 SD-2: Sensibilisatie en draagvlakverbreding inzake agrarische natuur

Natuurwerkgroep De Kerkuil doet ernstige inspanningen om een zo ruim mogelijk publiek te informeren en te sensibiliseren over de verschillende aspecten van agrarische natuur. Ze is ervan overtuigd dat op deze manier het draagvlak voor acties die de versterking van de agrarische natuur beogen, wordt vergroot. Niet enkel de leden van de werkgroep, maar ook alle andere bewoners van het werkingsgebied vormen het eerste doelpubliek. Daarnaast wordt ook gepoogd een ruimer publiek zoveel als mogelijk te bereiken. Hiertoe voorziet NWG De Kerkuil aangepaste communicatie via diverse kanalen waarbij zowel over de werking van de natuurwerkgroep als de behaalde resultaten wordt bericht. Verder is er veel aandacht voor overleg en samenwerking met diverse partners zoals RLW, de provincie West-Vlaanderen, de gemeentebesturen en milieuraden in het werkingsgebied, ANB, de VLM, het INBO, Boerennatuur en Inagro. Op deze manier wordt het draagvlak extra vergroot en kan NWG De Kerkuil een groter aantal personen informeren en sensibiliseren. Zie daarvoor ook SD-3.

OD-2.1 Inhoudelijke communicatie naar leden (over beleidsdossiers)

Natuurwerkgroep De Kerkuil vindt het belangrijk om al haar leden inhoudelijk op de hoogte te houden van de werking van de natuurwerkgroep, de stand van zaken en de resultaten van de verschillende projecten, nieuws uit de 10 projectgemeenten en ander interessante info die aansluit bij de werking van de werkgroep, haar partners en de agrarische natuur in het algemeen. Die inhoudelijke communicatie naar de leden gebeurt specifiek via een driemaandelijks tijdschrift 'De Kerkuil' (met edities in januari, april, juli en oktober) en een occasionele mailing.

Actie 2.1.1 Redactieraad

Voor de samenstelling van het tijdschrift zorgt een redactieraad, die is opgebouwd uit een aantal bestuursleden en medewerkers die niet tot het bestuur behoren. De samenstelling wordt bewust zo divers mogelijk gehouden om een zo ruim mogelijke doorsnede van het ledenbestand te kunnen aanspreken. De redactieraad komt minimaal éénmaal per kwartaal samen om de krijtlijnen van de nieuwe editie uit te zetten én de vorige editie te evalueren. Tot het takenpakket van de redactieraad behoort naast het bepalen van de onderwerpen voor het tijdschrift ook het contacteren van auteurs en fotografen, en het redigeren van binnengekomen stukken. De opmaak van het tijdschrift wordt verzorgd door de projectcoördinator, Wim Bovens. De redactieraad kan ook ingezet worden om persberichten en nieuwsbrieven na te lezen.

- *Indicator: de redactieraad bestaat uit ten minste 7 personen (niet uitsluitend bestuursleden!) en komt minimaal 4 x per jaar samen.*

Actie 2.1.2 Inhoud van het tijdschrift

Natuurwerkgroep De Kerkuil wil zo volledig mogelijk zijn in haar communicatie naar de leden en streeft er dan ook naar artikels van verschillende categorieën in het ledentijdschrift op te nemen. Tot de vaste rubrieken van het tijdschrift horen:

- Verslagen van activiteiten
- Artikels over de projecten (inclusief projectrapportage)
- Bijdragen van de leden (onder de titel 'Door u gespot' worden leuke of interessante foto's gepubliceerd die door leden werden gemaakt, met een begeleidend tekstje erbij)
- Mensen of dieren in de kijker
- Aankondigingen van activiteiten
- 'Jonge kerkuiltjes' (waarin raadseltjes, spelletjes, knutselopdrachten … verschijnen, speciaal voor de jongste lezers)

Om een zo groot mogelijk publiek aan te spreken, wordt ook rekening gehouden met de diversiteit van de leden, en dus de lezers. Het tijdschrift wordt verder visueel zo

aantrekkelijk mogelijk gemaakt door gebruik te maken van kwalitatieve foto's, die ook zo veel als mogelijk van de hand van (bestuurs)leden, medewerkers of partners zijn.

- *Indicator: elke editie van het tijdschrift (De Kerkuil) telt standaard 32 pagina's in kleurendruk, verschijnt 4 x per jaar en bevat ten minste 6 duidelijk verschillende rubrieken.*

Actie 2.1.3 Verspreiding van het tijdschrift

Het tijdschrift is bestemd voor alle leden van NWG De Kerkuil. Die krijgen het driemaandelijks via post toegestuurd. Daarnaast wordt De Kerkuil ook opgestuurd naar alle partners en onderzoeksinstellingen waarmee NWG De Kerkuil samenwerkt, de sponsors en de gemeentebesturen en/of milieuraden van de 10 projectgemeenten.

- *Indicator: we streven ernaar om met het tijdschrift 100% van de leden te bereiken.*

Actie 2.1.4 Welkomstnummer

Om nieuwe leden op de hoogte te brengen van de werking en de projecten van NWG De Kerkuil, is sinds 2020 een speciaal welkomstnummer van De Kerkuil samengesteld. Deze editie van 24 pagina's bevat de geschiedenis van de werkgroep, een oproep voor medewerkers, een voorstelling van de verschillende rollen binnen de natuurwerkgroep, een blik op de projectvogels, de contactgegevens van de bestuursleden en kernverantwoordelijken en een algemeen beeld van de werking.

- *Indicator: alle nieuwe leden krijgen bij inschrijving het welkomstnummer en ook op nieuwe locaties waar nestkasten of -bakken worden geplaatst krijgen de eigenaars een welkomstnummer en worden ze gevraagd lid te worden*

Actie 2.1.5 Mailing (zie ook actie 3.5.3)

Interessante nieuwtjes die maar tijdelijk relevant zijn of onverwachte informatie die niet (tijdig) in het tijdschrift kan worden opgenomen, worden via e-mail verstuurd naar alle leden die zich voor de digitale nieuwsbrief inschreven. De frequentie van deze mailings wordt bewust laag gehouden om de leden enkel echt wetenswaardig nieuws te kunnen bezorgen én om de hoeveelheid e-mails die zij te verwerken krijgen niet nodeloos te doen toenemen.

- *Indicator: de digitale nieuwsbrief verschijnt maximum 4 x per jaar, en enkel als de aard en hoogdringendheid van het nieuws geen andere mogelijkheid tot communicatie biedt.*

OD-2.2 Inhoudelijke communicatie naar de buitenwereld (over de natuurwerkgroep)

Natuurwerkgroep De Kerkuil wil ook niet-leden op de hoogte houden van haar werking en resultaten. Daarom krijgen standaard ook de partners van de natuurwerkgroep, de onderzoeksinstellingen waarmee wordt samengewerkt, de sponsors en de gemeentebesturen en/of milieuraden uit het werkingsgebied driemaandelijks het tijdschrift 'De Kerkuil' toegestuurd (zie actie 2.1.3). Om een ruimer publiek toegang te geven tot de inhoud van de werking van NWG De Kerkuil worden ook alternatieve manieren gebruikt.

Actie 2.2.1 Website www.natuurwerkgroepdekerkuil.be

Op de website van de natuurwerkgroep vindt elke geïnteresseerde bezoeker informatie

- Een algemeen beeld van de werking de vereniging,
- Het privacybeleid,
- Een digitale versie van de vorige tijdschriften,
- Een blik op de projectvogels en de bijhorende projectrapportage,
- De contactgegevens van de bestuursleden en kernverantwoordelijken,
- Alle informatie die nodig is om lid/medewerker te worden,
- Meldpunten en contactgegevens voor een aantal projectsoorten,
- De kalender met een aankondiging en digitale inschrijvingsmogelijkheid voor activiteiten of cursussen,
- Links naar de sociale media (Facebook, Instagram en Twitter, zie ook OD-3.5) en de partners van NWG De Kerkuil,
- Andere interessante info die aansluit bij de werking van de werkgroep, haar partners en de agrarische natuur in het algemeen.

De site wordt regelmatig geüpdatet en ontsluit zo voor het brede publiek de belangrijkste informatie (tweemaandelijks buiten het broedseizoen) over de inhoudelijke werking van de natuurwerkgroep.

Actie 2.2.2 Eigen standen

Zowel op eigen activiteiten als op evenementen van partners voorziet NWG De Kerkuil een verzorgde stand die, afhankelijk van de context en de omstandigheden, aangekleed wordt “indoor” of “in een eigen tent”. Om de inhoudelijke werking naar het bredere publiek over te brengen voorzag de natuurwerkgroep in eigen rollup banners met informatie over de algemene werking van de natuurwerkgroep en de 10 projectvogels. De standen worden verder beschouwelijk gemaakt met educatieve materialen (veren, modellen, braakballen …), diverse publicaties, fotomateriaal, (knutsel)activiteiten voor kinderen enz. De keuze voor de aankleding van de standen hangt in grote mate af van het onderwerp van de activiteit of de vraag van de partner.

Actie 2.2.3 (Semi-)permanente infopanelen

De inhoudelijke communicatie over de werking van de natuurwerkgroep wordt verder gerealiseerd door infopanelen die het jaar rond, of voor langere periodes van het jaar op publiekelijk toegankelijke plaatsen staan opgesteld. Deze permanente communicatie is meestal projectgebonden en wordt waar mogelijk in samenwerking met (een) partner(s) gerealiseerd, wat de lokale verankering en het permanente karakter ten goede komt. In Adinkerke staat bv. een Kiekwand, die informatie geeft over Bruine en

Grauwe Kiekendief, en jaarlijks krijgt ook de Zwaluwbox een plaats op een toeristische site in een van de projectgemeenten.

- *Indicator: NWG De Kerkuil engageert zich om in de loop van de werkingstermijn van deze meerjarennota op ten minste 2 extra locaties op een (semi-)permanente manier inhoudelijke informatie over de werking van de natuurwerkgroep voor het grote publiek te ontsluiten.*

Actie 2.2.4 Lesmodules voor de lagere school (zie ook OD 2.5)

Natuurwerkgroep De Kerkuil probeert het brede publiek ook aan te spreken door lesmodules te ontwikkelen die geschikt zijn voor gebruik in klassen van de lagere school. Voorlopig beschikt NWG De Kerkuil over een educatief pakket rond uilen en het pluizen van braakballen (‘Uilen met ballen’) en rond de Huiszwaluw. Deze modules worden gegeven op momenten dat het veldwerk dit toelaat en een vrijwilliger beschikbaar is.

OD-2.3 Publicatie projectresultaten

Zoals uit de vorige OD’s al duidelijk blijkt, besteedt NWG De Kerkuil veel aandacht aan het publiceren en verspreiden van de resultaten van de verschillende projecten. Deze vormen immers de core-business van de werking van de natuurwerkgroep. De waardevolle gegevens die elk seizoen/jaar verzameld worden zijn zowel nuttig voor de leden en het grote publiek, als interessant als wetenschappelijke data voor onderzoeksinstellingen.

Actie 2.3.1 Verspreiden projectresultaten voor leden

Leden krijgen trimestrieel de resultaten van een of meerdere projecten voorgesteld in het ledentijdschrift De Kerkuil. Diezelfde rapporten verschijnen ook integraal op de website.

- *Indicator: 4 x per jaar worden projectresultaten gepubliceerd in het tijdschrift.*

Actie 2.3.2 Beschikbaar maken projectresultaten voor het grotere publiek

De resultaten van de verschillende projecten worden voor het grote publiek beschikbaar gemaakt via diverse kanalen. De rapporten verschijnen integraal op de website van de natuurwerkgroep, en via de sociale media worden volgers (leden en niet-leden) op de hoogte gebracht van het verschijnen van de nieuwe resultaten. Bij bijzondere resultaten of opmerkelijke rapporten wordt ook de lokale pers op de hoogte gebracht. Nieuwsberichten maken deze resultaten voor een groot publiek kenbaar. (zie ook actie 3.2.3)

- *Indicatoren: 4 x per jaar verschijnt de projectrapportage op de website www.natuurwerkgroepdekerkuil.be / Via (sociale) media wordt het verschijnen van elk nieuw projectrapport aan het grote publiek kenbaar gemaakt.*

Actie 2.3.3 Doorgeven van rapporten voor onderzoeksdoeleinden

Naturwerkgroep De Kerkuil wil forser inzetten op de samenwerking met wetenschappelijke instellingen om op die manier de projectvogels nog betere kansen te geven. Onderbouwd wetenschappelijk onderzoek is namelijk een sterk argument bij overleg met diverse betrokkenen rond het instandhouden en versterken van agrarische natuur in het algemeen en de bescherming van de projectsoorten in het bijzonder.

- *Indicator: NWG De Kerkuil verbindt zich ertoe om 100% van de projectresultaten ter beschikking te stellen van wetenschappelijke instellingen of organisaties.*

Actie 2.3.4 Doorgeven van rapporten aan studiebureaus

Occasioneel worden projectresultaten gevraagd aan NWG De Kerkuil door een studiebureau. NWG De Kerkuil staat open voor samenwerking met deze studiebureaus. Dergelijke instanties zijn echter commercieel en worden betaald door de opdrachtgever. Daarom zal NWG De Kerkuil, zoals in het verleden, de resultaten beschikbaar stellen tegen een milde vergoeding.

- *Indicator: NWG De Kerkuil verbindt zich ertoe om 100% van de projectresultaten ter beschikking te stellen van studiebureaus tegen betaling.*

OD-2.4 Publicatie ter versterking van de agrarische natuur

Actie 2.4.1 Publicatie van flyers/folders

In functie van specifieke projecten verzorgt NWG De Kerkuil de publicatie van een informatieve folder of flyer, gericht op het brede publiek of een specifieke doelgroep. Zo werden in het verleden al folders gemaakt over het installeren van mestplankjes voor eigenaars van huiszwaluwnesten, over Steenuilen in agrarisch gebied, vleermuizen op landbouwbedrijven … Deze folders of flyers worden bezorgd aan de betrokkenen en ook ter beschikking gesteld op verschillende plaatsen in het werkingsgebied (bv. gemeentelijke bibliotheken, lokale middenstandszaken, provinciale bezoekerscentra).

- *Indicator: in de loop van de werkingstermijn van deze meerjarennota voorziet NWG De Kerkuil de publicatie van 5 folders of flyers rond de projectwerking van de natuurwerkgroep.*

Actie 2.4.2 Digitale publicaties

Naast de papieren publicaties uit 2.4.1 wil NWG De Kerkuil ook digitale publicaties voorzien die via andere kanalen een breed publiek op de hoogte kunnen brengen rond specifieke thema's uit de agrarische natuur. Deze flyer wordt via digitale weg verspreid naar de sociale media en alle partners van de werkgroep.

- *Indicator: ten minste 1 x per jaar verzorgt NWG De Kerkuil de publicatie van een digitale flyer over een specifiek thema uit de agrarische natuur.*

OD-2.5 Sensibilisatie in scholen

Omdat NWG De Kerkuil ervan is overtuigd dat educatie (op jonge leeftijd) kan leiden tot motivatie, voorziet de natuurwerkgroep aantrekkelijke lesmodules die geschikt zijn voor leerlingen van de lagere school. Medewerkers van de werkgroep engageren zich om in de klas of op verplaatsing deze modules over projectsoorten die aandacht en bescherming nodig hebben, te gaan geven. Voor verschillende soorten wordt een kant-en-klare module uitgewerkt zodat medewerkers met een 'lesbox' – waarin alle materialen zitten én de nodige achtergrondinformatie – klasbezoeken kunnen organiseren in geïnteresseerde scholen. NWG De Kerkuil zorgt voor interne opleidingen van gemotiveerde medewerkers (zie OD-4.1).

Actie 2.5.1 Sensibilisatie voor leerlingen van de lagere school

Medewerkers van NWG De Kerkuil leggen contacten in lagere scholen en overleggen met leerkrachten en directies. Bij interesse wordt een moment afgesproken om een groep leerlingen te informeren over een specifiek aspect van de agrarische natuur, waarbij NWG De Kerkuil sterk gelooft dat informeren en sensibiliseren bij jonge kinderen erg belangrijk is om ook op latere leeftijd een band met de (agrarische) natuur te ontwikkelen. Rond een aantal projectsoorten kan dan op school of een andere locatie een educatieve workshop worden georganiseerd. De klemtoon ligt op het informeren van de kinderen, maar zeker evenveel op het verzorgen van een aantrekkelijke en plezierige activiteit.

- *Indicator: elk jaar verzorgt NWG De Kerkuil een lesmodule voor ten minste 500 leerlingen uit het lager onderwijs.*

Actie 2.5.2 Uitwerken lesmodules

Om de projecten van NWG De Kerkuil rond agrarische natuur beschouwelijk te maken voor lagereschoolkinderen worden uitgewerkte lesmodules voorzien. In het verleden verzorgde een van de kernverantwoordelijken al een module rond zwaluwen en rond uilen. Deze modules bestaan uit een educatieve powerpoint op maat van de kinderen en een spel of activiteit waarbij de kinderen zelf aan de slag kunnen. Voorbeelden zijn het pluizen van braakballen, of een spel waarbij met bolletjes klei een zwaluwnestje moet worden gebouwd. NWG De Kerkuil wil deze lesmodules frequenter gaan gebruiken (zie actie 2.5.1) en ook nieuwe modules gaan uitwerken.

- *Indicator: er worden in de loop van de werkingstermijn van deze meerjarennota 2 nieuwe lesmodules uitgewerkt.*

OD-2.6 Uitwisselen advies met partners (zie ook OD-3.3)

Natuurwerkgroep De Kerkuil gebruikt haar zorgvuldig opgebouwde expertise om de verschillende partners te adviseren in kwesties aangaande de agrarische natuur. Vanzelfsprekend laat de natuurwerkgroep zich ook heel graag adviseren door de partners en zet ze sterk in op een uitwisseling van informatie en inzichten in beide richtingen, met het oog op een steeds groter wordend wederzijds begrip.

Actie 2.6.1 Advies aan en van natuurgerelateerde partners

Natuurwerkgroep De Kerkuil heeft voldoende expertise om advies te verlenen, op eigen initiatief of op verzoek, aan RLW, ANB, de VLM, het INBO, Boerennatuur en Inagro. Dit advies heeft betrekking op de projectwerking of andere aspecten omtrent agrarische natuur. Vanzelfsprekend staat NWG De Kerkuil ook open voor advies vanuit die partners, om op die manier haar eigen werking verder te optimaliseren. Extra kennis en inzichten vanuit de expertise van de partners worden naar waarde geschat.

- *Indicator: NWG De Kerkuil verbindt zich ertoe om jaarlijks ten minste 2 overlegmomenten of activiteiten te organiseren voor het adviseren of begeleiden van partners uit de natuur- of milieusector*

Actie 2.6.2 Advies aan en van niet-natuurgerelateerde partners

Natuurwerkgroep De Kerkuil biedt ook spontaan of op vraag haar expertise aan over onderwerpen aangaande de agrarische natuur aan partners van buiten de natuur- of milieusector, zoals de provincie West-Vlaanderen, de gemeentebesturen, culturele verenigingen en jeugdbewegingen in het werkingsgebied. Deze begeleiding heeft altijd betrekking op de agrarische natuur en helpt de partners in het zoeken naar natuur- of milieuvriendelijke oplossingen voor specifieke of algemene problemen.

- *Indicator: NWG De Kerkuil verbindt zich ertoe om jaarlijks ten minste 10 uur te spenderen aan het adviseren of begeleiden van partners buiten de natuur- of milieusector.*

Actie 2.6.3 Advies aan en van landbouwers en landbouworganisaties

Landbouwers en bewoners van het buitengebied zijn de eerste aanspreekpunten van NWG De Kerkuil. Als evenwaardige partners is het geven en krijgen van advies aangaande aspecten van de agrarische natuur voor beide partijen van onschatbare waarde. De kennis van individuele landbouwers over de aanwezigheid van projectsoorten, maar ook de algemene toestand van het gebied is een grote bron van informatie voor de werkgroep. Verder probeert NWG De Kerkuil ook oplossingen te voorzien voor specifieke vragen van de landbouwer of advies omtrent maatregelen ter bevordering van de agrarische natuur op zijn landbouwbedrijf. Vaak gebeurt dat

mondeling tijdens de vele contacten in het kader van nestcontroles of -bescherming, maar advies wordt ook schriftelijk verspreid onder de landbouwers in de vorm van foldertjes of flyers (zie actie 2.4.1).

- *Indicator: 2 vergaderingen met voornamelijk landbouwers in de beleidsperiode*

OD-2.7 Adviesverlening aan burgers

De ervaring leert dat heel wat belangrijke adviesmomenten zich spontaan afspelen tussen medewerkers van NWG De Kerkuil en burgers. De werkgroep wil dan ook optimaal bereikbaar zijn voor de vragen van particulieren aangaande onderwerpen die behoren tot de agrarische natuur. Door herkenbare kledij te dragen met het logo NWG De Kerkuil profileren medewerkers zich als aanspreekpunten in het veld, tijdens evenementen, cursussen of activiteiten. Via sociale media en de website worden ook digitale wegen beschikbaar gemaakt voor vragen, opmerkingen of bedenkingen van burgers. Advies aan burgers wordt op maat gegeven en hangt af van het onderwerp, de specifieke noden of situatie. Soms volstaat het antwoord op een vraag, of het gegeven advies over een bepaald onderwerp, maar een contactmoment kan ook gevolgd worden door een actie van de werkgroep (bv. het plaatsen van een nestbak of kunstnest).

- *Indicator: 5 acties per jaar als direct gevolg van adviesverlening aan burgers.*

5.3 SD-3: Netwerkversterking

Natuurwerkgroep De Kerkuil zet in op het versterken van haar netwerk met haar diverse partners, zowel georganiseerde (bv verenigingen) als niet-georganiseerde (bv bewoners van het buitengebied). Hierbij wordt aandacht besteed aan zowel formele als informele vormen van netwerking.

Landbouwers en bewoners van het buitengebied zijn sneller geneigd om spontaan (bijzondere) waarnemingen of interessante informatie door te geven als ze de natuurwerkgroep en haar werking kennen.

Projecten die NWG De Kerkuil onder haar vleugels neemt, zijn projecten waarbij diverse partners rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken zijn. Een goed netwerk is hierbij van onschatbare waarde.

OD-3.1 Groei ledenaantal

Natuurwerkgroep De Kerkuil stelt een groei van de organisatie voorop van 50 leden per jaar.

Actie 3.1.1 Motiveren van medewerkers om actief aan ledenwerving te doen

Er ligt een enorm potentieel van nieuwe leden binnen handbereik van de natuurwerkgroep. Door het aanmoedigen en het betrekken van de vrijwillige medewerkers bij de algemene werking van de natuurwerkgroep, kan het belang van ledenwerving duidelijk gemaakt worden. Het merendeel van medewerkers kan ongetwijfeld een groot aantal persoonlijke kennissen lid maken van de natuurwerkgroep zonder al te veel moeite te doen. Maar ook tijdens evenementen of activiteiten is het belangrijk dat een medewerker polst bij geïnteresseerde mensen of ze al dan niet lid zijn/willen worden van de natuurwerkgroep.

- *Indicator: NWG De Kerkuil streeft naar 1200 leden tegen het einde van de beleidsperiode waarvan 850 binnen het werkingsgebied.*

Actie 3.1.2 Periodiek eigen publieke/laagdrempelige evenementen met een link naar de werking organiseren

Roofvogels spreken enorm tot de verbeelding bij het brede publiek, maar ook kleine herkenbare vogels hebben een hoge aaibaarheidsfactor (bv. de Huismus of Huiszwaluw). Bij het organiseren van laagdrempelige evenementen of activiteiten wordt een groep mensen aangetrokken die onze projectsoorten wellicht een warm hart toedragen. Indien we deze evenementen goed communiceren, bereiken we ongetwijfeld ook mensen die nog niet van onze natuurwerkgroep gehoord hadden en die met plezier lid willen worden. Dit zijn wellicht ook de mensen die lid zullen blijven.

- *Indicator: 6 eigen evenementen per jaar*

Actie 3.1.3 Deelnemen aan evenementen van partners en daar aan ledenwerving doen

Door een goede samenwerking met partners wordt NWG De Kerkuil op regelmatige basis gevraagd om deel te nemen aan evenementen, georganiseerd door deze partners. Elk evenement van een partner waarbij we naar buiten kunnen komen om onze werking aan het brede publiek kenbaar te maken, wordt aangegrepen. Op deze evenementen wordt de voorkeur gegeven om de lokale medewerkers te betrekken en hen daarin bij te staan en/of op te leiden om mensen aan te spreken. Wanneer de lokale medewerker ‘bekend volk’ tegenkomt, is de drempel uiteraard veel kleiner om hen aan te spreken/lid te maken.

- *Indicator: 2 deelnames per jaar*

Actie 3.1.4 Ledenbestand strikt(er) opvolgen

In overeenstemming met de GDPR-regelgeving (General Data Protection Regulation, ook wel AVG: Algemene verordening gegevensbescherming) willen we nagaan wanneer iemand lid is geworden (evenement of niet), wat de motivatie was om lid te worden en waaarom hij/zij eventueel het lidmaatschap stopt. Hier hoopt NWG De Kerkuil lessen uit te trekken wat de beste momenten en plaatsen zijn om aan ledenwerving te doen en na te gaan wat de motivatie is van mensen die hun lidmaatschap opzeggen.

OD-3.2 Plaatselijk nieuws

Natuurwerkgroep De Kerkuil zet zich in om 4 keer per jaar met een positief persbericht te verschijnen in de lokale pers en gemeentelijke infobladen.

Actie 3.2.1 Contacten zoeken/leggen binnen het persmilieu

De kracht van de media is niet te onderschatten, maar er kan niet verwacht worden dat de pers zelf contact zoekt naar aanleiding van een post op sociale media. Rechtstreeks de pers aanschrijven kan een grote meerwaarde zijn om op frequente tijdstippen in de media te komen. Hoe meer naamsbekendheid, hoe makkelijker we aan ledenwerving en ledenbehoud kunnen doen. Hier dienen uiteraard goede contacten gelegd en onderhouden te worden met de pers. Een lijst van professionele journalisten zal aangelegd worden.

Actie 3.2.2 Publicaties in gemeentelijke infobladen

Een lokale contactpersoon bij de dienst communicatie van de gemeenten binnen het werkingsgebied kan een grote meerwaarde betekenen. Ook hiervan zal een lijst bijgehouden worden.

- *Indicator: 1 contactpersoon per gemeente en 1 publicatie per gemeentelijk infoblad in de beleidsperiode*

Actie 3.2.3 Bekendmaking resultaten aan media

Resultaten worden nog niet voldoende in de media gebracht, maar meestal enkel in ons eigen tijdschrift gepubliceerd en op onze website geplaatst. Het voordeel hiervan is dat onze leden een uitgebreide rapportering krijgen van de projectresultaten, maar ook het grote publiek mag zeker op de hoogte gebracht worden van de voornaamste cijfergegevens van onze projectsoorten. Het blijft echter wel van belang dat de leden eerst op de hoogte gesteld worden en dat er pas daarna aan de media gecommuniceerd wordt.

- *Indicator: Jaarlijks stuurt NWG De Kerkuil twee persberichten met opvallende (positieve of negatieve) projectresultaten naar lokale media.*

Actie 3.2.4 Bekendmaking resultaten via partners

De partners van NWG De Kerkuil zijn divers maar hebben uiteraard een duidelijke link met de werking en worden op de hoogte gehouden van de projectresultaten. Positieve resultaten die NWG De Kerkuil boekt, kunnen een meerwaarde betekenen voor de werking van deze partners omdat zij eenzelfde visie hebben (bijvoorbeeld het aantal broedgevallen Kerkuil dat gecommuniceerd wordt door RLW. Hier dienen dus zeker de partners betrokken te worden om de resultaten van projecten waarbij zij betrokken zijn in hun publicaties te vermelden.

Actie 3.2.5 Nationaal nieuws/programma's/boeken/zichtbaarheid via citatie in wetenschappelijke publicaties

De werking van NWG De Kerkuil is zodanig specifiek dat we ernaar kunnen streven om ook in het nationaal nieuws, een nationaal programma of in een naslagwerk vermeld te worden.

- *Indicator: NWG De Kerkuil streeft ernaar om in de komende beleidsperiode op zijn minst 2 keer op nationaal niveau vermeld te worden.*

Actie 3.2.6 Bekend Vlaanderen betrekken

De invloed van bekende Vlamingen op het succes van een lokale of regionale vereniging mag zeker niet onderschat worden. Zo zag NWG De Kerkuil zijn aantal volgers op Instagram enorm stijgen na een foto van Karl Vannieuwkerke tijdens de opvolging van zijn kerkuilennestkast in Diksmuide. Door een bekende Vlaming die de natuurwerkgroep een warm hart toedraagt te betrekken, kan de natuurwerkgroep streven naar extra promotie van haar werking.

Actie 3.2.7 Bekendmaking activiteiten

Bekendmaking van activiteiten gebeurt voornamelijk via de UIT in Vlaanderen databank. Vanuit deze databank worden activiteiten geplaatst in gemeentelijke en stedelijke infobladen. Als er bij een activiteit een groot aantal deelnemers betrokken kan worden, is extra publiciteit steeds welkom. Ook hier kunnen perscontacten of communicatieverantwoordelijken van steden en gemeenten, BV's, maar niet te vergeten communicatiekanalen van partners en sociale media (zie OD3.5) een grote meerwaarde zijn.

OD-3.3 Gestructureerde samenwerking met partners

Samenwerking met partners wordt heel hoog in het vaandel gedragen. In principe trekken we allen aan hetzelfde touw, elk echter met onze eigen accenten. Samen bereiken we meer en staan we sterker in het uitdragen van onze doelstellingen.

Actie 3.3.1 Regelmatig overleg met VLM, ANB, gemeentebesturen, Wildbeheereenheden (WBE's), landbouworganisaties ...

De voorbije jaren werd de 'Stuurgroep De Moeren' opgericht waar overleg werd/wordt gepleegd over het reilen en zeilen van alle projecten in dit unieke agrarische landschap. Alle partners worden hierop uitgenodigd en alle projecten worden uitgeklaard/resultaten bekend gemaakt. Nieuwe projecten kunnen hier uit de grond gestampt worden. NWG De Kerkuil wil op elke vergadering aanwezig zijn in deze samenwerking en aansturen op overlegmomenten indien nodig. Vogelvriendelijk boeren West-Vlaanderen is één van deze overlegmomenten.

- *Indicator: 2 keer per jaar overleg*

Actie 3.3.2 Deelname events partners

Dit kwam al ter sprake in Actie 3.1.3 met het oog op ledenwerving, maar met deze actie wordt de nadruk gelegd op het ondersteunen van de partners door onze aanwezigheid, ook buiten het eigen werkingsgebied. Door deel te nemen laten we zien dat we achter het idee van onze partners staan en hen steunen waar mogelijk. Er dient uiteraard wel een link te zijn met het event en onze werking zodat we een meerwaarde voor het evenement kunnen zijn (bv. een event over Noordzeekrabben, daar kunnen wij geen meerwaarde bieden).

- *Indicator: 2 deelnames per jaar*

Actie 3.3.3 Medewerkers opleiden om de infostand te bemannen + Medewerkers informeren over het belang van dergelijke infostanden

Het is niet iedereen gegeven om achter een informatieve stand te staan en mensen aan te spreken om hen te informeren over al de projecten die NWG De Kerkuil in zijn mars heeft. Daarom wordt er gezocht naar een ervaren persoon die de stand trekt. Nieuwe medewerkers kunnen in eerste instantie luisteren hoe de ervaren persoon het aanpakt en wanneer ze voldoende vertrouwen hebben, initiatief nemen om zelf mensen aan te spreken/te informeren. Het belang van dergelijke standen wordt dan ook op kalme momenten uitvoerig uitgelegd. Dit alles gebeurt in een ongedwongen, aangename sfeer. (Zie ook actie 4.4.6)

- *Indicator: jaarlijks*

Actie 3.3.4 Informatie/activiteiten aanbieden op de stand

Het is de passie van de medewerker die hem/haar uiteindelijk over de streep zal trekken om mensen te informeren en mensen het belang van onze natuurwerkgroep in te laten zien. Om de informatie zo aantrekkelijk mogelijk te maken wordt voldoende educatief materiaal op de stand aangeboden. Met activiteiten die we organiseren op deze events wordt ook de jeugd aangetrokken. De activiteiten variëren van het maken van uiltjes uit denappels, tot het maken van een uilenmasker of van het oplossen van een kruiswoordraadsel tot het leren kijken met een verrekijker. Activiteiten worden regelmatig aangepast naargelang het aantal beschikbare medewerkers om de activiteiten te begeleiden en de thema's die de partners kiezen voor hun event. (Zie ook actie 2.2.2)

Actie 3.3.5 Voorzien van standaardset voor de stand

Natuurwerkgroep De Kerkuil heeft tijdens de voorbije beleidsperiode geïnvesteerd in promomateriaal om de werking van de natuurwerkgroep duidelijk en aantrekkelijk naar voren te brengen. De natuurwerkgroep wil nu een standaardset voorzien voor een basisstand, maar tegelijkertijd ook uitbreidingssets naargelang het onderwerp dat aan bod zal komen op de stand.

OD-3.4 Deelname aan milieuraden

Natuurwerkgroep De Kerkuil streeft ernaar een afgevaardigde te hebben in alle gemeenten van haar werkingsgebied waar een milieuraad georganiseerd wordt.

- *Indicator: Een afgevaardigde in iedere bestaande milieuraad in het werkingsgebied*

Actie 3.4.1 Medewerkers motiveren om zich in te zetten voor vertegenwoordiging

Lokale medewerkers met een hart voor de agrarische natuur worden gemotiveerd om deel te nemen aan milieuraden waar deze nog actief zijn. Het geeft de medewerker extra verantwoordelijkheid en daardoor ook extra motivatie. Vertegenwoordiging in dergelijke raden is ook bevorderend voor de relatie tussen de natuurwerkgroep en de diensten van de gemeenten/steden.

Actie 3.4.2 De expertise en opvattingen van NWG De Kerkuil doorgeven aan haar vertegenwoordigers

Elke vertegenwoordiger krijgt een kopie van onze meerjarennota en deze meerjarennota wordt persoonlijk met hen doorgenomen. Over het algemeen zijn de vertegenwoordigers (momenteel) ervaren medewerkers die het reilen en zeilen van de natuurwerkgroep goed onder de knie hebben. Voor de minder ervaren mensen wordt vorming op maat aangeboden en staan de bestuursleden en de projectverantwoordelijke klaar om raad te geven waar nodig.

OD-3.5 Vertegenwoordiging op sociale media

Natuurwerkgroep De Kerkuil zet actief in op sociale media om een groter aantal geïnteresseerden te bereiken.

Actie 3.5.1 Vertegenwoordiging van De Kerkuil op de belangrijkste sociale media

Natuurwerkgroep De Kerkuil is aanwezig op de belangrijkste sociale media zijnde:

- Facebook: hier wordt het grote publiek aangesproken
- Instagram: hier worden vooral jongere mensen aangesproken
- Twitter: hier wordt de nadruk vooral op partners en wetenschap gelegd
- YouTube: wordt vooral gebruikt om filmpjes van projectsoorten op bovenstaande sociale media te plaatsen

Door sociale media bereikt de natuurwerkgroep minstens evenveel leden als met de mailing via Mailchimp, maar ook niet-leden worden via sociale media geïnformeerd over de werking. Een samenvatting van de projectresultaten zal ook gecommuniceerd worden via deze sociale media, maar wel op een later tijdstip dan aan de eigenlijke leden van de natuurwerkgroep. Dit om toch een duidelijk voordeel te geven aan de leden van de natuurwerkgroep.

Actie 3.5.2 Interactie met gebruikers en verenigingen op sociale media

Het delen van (of positief reageren op) berichten van verenigingen of individuen die *content* plaatsen waarmee onze natuurwerkgroep op één of andere manier ook een link heeft of actief bij betrokken is, zorgt voor een betere verspreiding van die *content*. Ook benadrukt dit de agrarische groene gedachte van de partners die aan hetzelfde touwtrekken. Hier wordt wel de nadruk gelegd op positieve reacties; sociale media zijn in de ogen van de natuurwerkgroep geen plaats om discussies aan te gaan.

OD-3.6 Sociale contacten

Natuurwerkgroep De Kerkuil stimuleert haar medewerkers om actief mee te helpen aan de bekendmaking van haar werking tijdens diverse evenementen, gelegenheden, activiteiten en het dagelijkse leven. Door de specifieke werking komt de NWG tot intense sociale contacten met de landbouwgemeenschap en bewoners van het buitengebied.

Actie 3.6.1 Plaatsbezoeken op nestkastlocaties projectvogels, broedgevallen Grauwe/Bruine Kiekendief en locaties met nesten van Huiszwaluw

Medewerkers van NWG De Kerkuil bezoeken minimaal 1 keer per jaar elke nestkastlocatie van zowel Kerkuilen, Steenuilen, Torenvalken (deze nestkasten hangen zowel op privé-terrein als op gemeentelijke gronden langs de straatkant), maar ook de eigenaars van de akkers waarop Bruine en Grauwe kiekendief gaat broeden en alle eigenaars van de huizen waar nesten van Huiszwaluw te vinden zijn. Het aantal contacten dat de natuurwerkgroep heeft, komt neer op:

- Kerkuilen: 211 contacten
- Steenuilen: 150 contacten
- Kiekendieven: 45 contacten (ongeveer)
- Torenvalken: 25 contacten
- Huiszwaluwen: 232 contacten

Dit komt neer op 663 contacten, maar er worden nog steeds nestkasten bij geplaatst. Het aantal contacten dat gelegd wordt tijdens het zoeken naar kiekendieven door nieuwsgierige voorbijgangers, mag ook niet onderschat worden. Aantallen zie OD1.

Actie 3.6.2 Deelnames events (OD 3.3)

Natuurwerkgroep De Kerkuil streeft ernaar om deel te nemen aan 4 events van partners om daar zowel aan ledenwerving te doen als de steun aan de partner te bekrachtigen. Het aantal sociale contacten is echter van groot belang. De natuurwerkgroep erkent het belang van netwerking en naamsbekendheid, dit kan soms van groter belang zijn dan een effectief nieuw lid binnen te halen.

- *Indicator: jaarlijks neemt NWG De Kerkuil deel aan 4 events van partners.*

Actie 3.6.3 Dragen van kledij met logo

Natuurwerkgroep De Kerkuil moedigt al haar medewerkers aan om op evenementen, activiteiten en zeker tijdens de projectopvolging kledij van de natuurwerkgroep te dragen. Dit zorgt voor een visuele herkenning bij het bredere publiek en draagt bij tot de professionele uitstraling van de werking van de natuurwerkgroep. (Zie ook actie 4.4.4)

OD-3.7 Eigen activiteiten

Natuurwerkgroep De Kerkuil organiseert jaarlijks, in de periode waar het veldwerk niet langer primeert, op zijn minst 6 activiteiten voor haar leden. Deze activiteiten zijn gelinkt aan één van de projecten.

Actie 3.7.1 Originele en gevarieerde activiteiten aanbieden om een zo groot mogelijk publiek te bereiken

Natuurwerkgroep De Kerkuil maakt gebruik van de expertise binnen de werking om activiteiten op punt te stellen. Meerdere medewerkers zijn natuurgidsen en hebben ervaring met het praten voor een groep. Jaarlijks komen er bepaalde activiteiten terug, zoals Nacht van de Steenuil, maar deze worden dan elk jaar op een andere locatie gegeven. De natuurwerkgroep moedigt haar medewerkers aan om voorstellen op tafel te leggen voor nieuwe, boeiende activiteiten.

- *Indicator: jaarlijks biedt NWG De Kerkuil 6 gevarieerde activiteiten aan voor een groter publiek.*

Actie 3.7.2 Cursussen/lezingen aanbieden om leden en geïnteresseerden te informeren over de projecten en over onderwerpen die hier rechtstreeks of onrechtstreeks aan gelinkt zijn

Publiekelijke cursussen worden aangeboden, niet enkel voor leden, maar voor het brede publiek. Hiermee gaat NWG De Kerkuil er van uit dat niet-leden die een dergelijke cursus of lezing meevolgen, spontaan lid worden of makkelijk te overhalen zijn om lid te worden van de natuurwerkgroep.

Cursussen/lezingen kunnen ook op maat aangevraagd worden door een andere vereniging, zoals een informatieve voorstelling over roofvogels die je in de Westhoek te zien kan krijgen voor een vereniging als bijvoorbeeld OKRA.

- *Indicator: Jaarlijks organiseert NWG De Kerkuil 2 cursussen/lezingen.*

Actie 3.7.3 Voorzien 'standaardset' met educatief materiaal om activiteit aan te kleden

Uitgewerkte lespakketten worden voorzien van een standaardset met voldoende educatief materiaal om de activiteit aan te kleden. Dit kan gaan van banners tot boeken en zelfs opgezette vogels (met vergunning) (zie actie 3.3.5).

Actie 3.7.4 Onlinecursus of activiteit voor mensen buiten werkingsgebied

Ten gevolge van de Covid-19 pandemie heeft de natuurwerkgroep een aantal activiteiten online gegeven (b.v. Achter de schermen van de broedgevallen Grauwe Kiekendief en kiekendievenavond). Op deze sessies waren meerdere mensen aanwezig verspreid over heel Vlaanderen. Dit initiatief werd geapprecieerd omdat de afstand te groot was om de verplaatsing te maken om die activiteit live te volgen (mocht deze live plaatsgevonden hebben). Daaruit vloeide het idee om 1 x per jaar een onlineactiviteit aan te bieden waar iedereen op kan inloggen.

- *Indicator: Jaarlijks biedt NWG De Kerkuil een onlineactiviteit aan waarop iedereen kan inloggen.*

Actie 3.7.5 Ontwikkelen van lespakket voor lagere scholen

Natuurwerkgroep De Kerkuil wil twee lespakketten uitwerken omtrent één of enkele projectsoorten die gegeven kunnen worden in lagere scholen. Enkele medewerkers van de natuurwerkgroep staan ervoor open om deze les te brengen voor een klas. Het is de bedoeling om bij jonge kinderen de interesse voor de agrarische natuur reeds op te wekken. (Zie ook OD-2.5)

- *Indicator: 2 nieuwe lespakketten*

OD-3.8 Werving en activering van medewerkers

De werking van NWG De Kerkuil staat of valt met de ondersteuning van actieve medewerkers. We zijn dan ook blijvend op zoek naar gemotiveerde krachten. Dit kan via mond-aan-mond reclame, ledenwerving, vormingsmomenten of diverse andere aangelegenheden.

Actie 3.8.1 Twee nieuwe medewerkers per jaar

Natuurwerkgroep De Kerkuil engageert zich om 2 nieuwe gemotiveerde medewerkers per jaar aan te trekken met focus op de gemeenten waar er een eerder laag aantal medewerkers is.

Actie 3.8.2 Diversiteit onder medewerkers

Natuurwerkgroep De Kerkuil wil af van het imago dat enkel ‘grijze wollen sokken’ zich bezighouden met de bescherming van Kerkuilen. De natuurwerkgroep staat open voor iedereen met respect voor ieders diversiteit. Het is de interesse/inzet en leergierigheid om meer te weten te komen over de (vogels van de) agrarische natuur die tellen.

Actie 3.8.3 Oprichting en uitbouw werkgroep 'Werkuilen'

Tijdens de vorige beleidsperiode is de werkgroep 'Werkuilen' opgestart. Deze werkgroep staat in voor het herstellen, plaatsen en uitwerken van ideeën voor nestkasten. Er werd al materiaal voor deze werkgroep aangekocht. Dit dient nog aangevuld te worden tijdens de volgende beleidsperiode. Ook een locatie voor de werkzaamheden en stockage van nestkasten dient bevestigd te worden. (Zie ook actie 4.4.3).

Actie 3.8.4 Bevraging medewerkers

Het aantal vrijwilligers, uitgezonderd bestuur en projectverantwoordelijke, komt op 50 personen. Eén bestuurslid engageert zich om jaarlijks 10 van de 50 vrijwilligers te contacteren en te bevragen naar hun interesses en bevindingen van de werking van de natuurwerkgroep. Zo krijgen we een zicht op hoe we de medewerkers nog meer kunnen betrekken bij de werking of hoe we onze werking kunnen aanpassen naar de medewerkers toe.

- *Indicator: jaarlijks 10 personen*

OD-3.9 Kernverantwoordelijken

Kernverantwoordelijken zijn heel belangrijk bij NWG De Kerkuil. Zij zijn het aanspreekpunt binnen de gemeente en de draaischijf van de projectmatige werking op gemeentelijk niveau.

Actie 3.9.1 Takenpakket

Tijdens de volgende beleidsperiode wordt er samengewerkt om het takenpakket van de kernverantwoordelijke in kaart te brengen, goed beseffende dat dit een vrijwillige functie is.

Actie 3.9.2 Overlegmomenten

Onderling: Er wordt tijd voorzien om kernverantwoordelijken samen te brengen om hun ideeën en strategieën uit de doeken te kunnen doen. NWG De Kerkuil streeft naar een jaarlijks overlegmoment.

Bestuur: De voorzitter engageert zich om, vergezeld van nog een ander bestuurslid, samen te zitten met elke kernverantwoordelijke om te overleggen welke knelpunten er zijn en hoe er bijstand gegeven kan worden.

- *Indicator: Voor ervaren kernverantwoordelijken zal dergelijk overleg 2 keer in de komende beleidsperiode plaatsvinden, voor relatief nieuwe kernverantwoordelijken kan dit gesprek jaarlijks ingepland worden.*

OD-3.10 Ondersteunende projectverantwoordelijken

Door de groeiende populaties Kerkuilen, Bruine Kiekendieven en Grauwe Kiekendieven, kan de betaalde werkkracht en projectverantwoordelijke hulp gebruiken van vrijwillige medewerkers die zich inzetten voor bepaalde projecten, over heel het werkingsgebied. Deze vrijwilligers werken nauw samen met de betaalde kracht om alles in goede banen te leiden. Mogelijke ondersteunende projectverantwoordelijken kunnen gezocht worden voor:

- Huiszwaluwen
- IJsvogels
- Torenvalken

OD-3.11 Gestructureerde samenwerking met wetenschappelijke instellingen

Door samen te werken met verenigingen of instanties die onze visie en/of missie delen, kunnen we een grotere bijdragen leveren aan de wetenschap om de ecologie van onze projectsoorten in kaart te brengen.

Actie 3.11.1 Ringwerk i.s.m. KBIN

Onder de vrijwillige medewerkers zijn er 6 erkende medewerkers van het KBIN, beter gekend als “ringers”. Zij zorgen ervoor dat alle ringgegevens in de database van het KBIN terechtkomen, de vogels correct en met respect behandeld worden en zo kort mogelijk verstoord worden tijdens de controles. Als de omstandigheden niet gunstig zijn, worden de vogels niet geringd. Van het KBIN uit mogen we dan gratis beschikken over alle ringgegevens van vogelsoorten om (semi-)wetenschappelijke artikels te schrijven/publiceren.

Actie 3.11.2 Wingtagproject met Anny Anselin & INBO

Onder de ringers zijn er 2 personen opgeleid om wingtags (kleurmerken) te plaatsen op Bruine Kiekendieven voor deelname aan het wetenschappelijk onderzoek naar dispersie (verspreiding) van Anny Anselin, vrijwillig wetenschappelijk medewerkster van het INBO. Dit project loopt al sinds 2011 en NWG De Kerkuil maakt al sinds het begin deel uit van dit project.

- *Indicator: We beogen jaarlijks minimum 40 exemplaren Bruine Kiekendief te kleurmerken.*

Actie 3.11.3 Zenderproject ism INBO

Natuurwerkgroep De Kerkuil wil effectief meestappen in het verhaal van wetenschappelijk onderzoek naar Bruine en Grauwe Kiekendief (OD-1.2.7 en OD-1.3.7). Vooral jonge exemplaren intrigeert de natuurwerkgroep. Hoe migreren zij, welke en hoeveel stopplaatsen gebruiken ze, waar overwinteren ze en blijven sommige exemplaren een jaar in Afrika of niet? Zenderonderzoek werd tot nu toe nog nauwelijks gedaan op jonge vogels omdat gemiddeld slechts ⅓ het eerste levensjaar doorstaat. Via ICARUS, een nieuwe firma met beloftevolle technologieën, zouden goedkopere, efficiënte zenders op de markt gebracht worden. Hier wil NWG De Kerkuil samenwerken met het INBO om onderzoek te doen naar deze juveniele Bruine en Grauwe Kiekendieven.

- *Indicator: NWG De Kerkuil houdt contact met het bedrijf ICARUS en hoopt een minimum van 10 vogels gezenderd te hebben tegen het einde van de beleidsperiode.*

Actie 3.11.4 Wat met wetenschappelijke data

De data die verzameld wordt door NWG De Kerkuil wordt vrij gedeeld met (studenten aan) universiteiten, Natuurpunt, INBO, ANB en eventueel andere partners als dat relevant blijkt. Indien de data opgevraagd wordt door commerciële studiebureaus, wordt een vergoeding gevraagd (actie 2.3.3).

5.4 SD-4: Permanente vorming voor medewerkers

Natuurwerkgroep De Kerkuil organiseert jaarlijks verschillende vormende activiteiten voor haar vrijwilligers/medewerkers. Vooraleer ze aan de slag gaan, is het van belang dat medewerkers voldoende kennis verworven hebben omtrent de inhoud van ieder project. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de expertise van lokale, nationale en internationale ervaringsdeskundigen. Dit stelt de medewerkers in staat om de diverse projecten met voldoende degelijkheid en integriteit vorm te geven in het veld. Verder wordt ook gezorgd voor de persoonlijke vorming van alle medewerkers. Deze is in sterke mate afhankelijk van de persoonlijke interesse van de vrijwilliger, en kan perfect op maat gebeuren. Naast de formele, georganiseerde leermomenten hecht NWG De Kerkuil ook veel belang aan de meer informele, spontane leermomenten waarbij meer ervaren medewerkers op een ongedwongen manier hun expertise overbrengen op nieuwe vrijwilligers.

OD-4.1 Praktijkvorming rond projecten

Als natuurwerkgroep is in de eerste plaats praktische kennis bij de medewerkers van groot belang. Die kennis is heel breed en gaat van soortenkennis in het veld, over kennis over het maken, plaatsen en herstellen van nestbakken, het opsporen en opvolgen van broedgevallen tot het communiceren en omgaan met landbouwers, partners, aanwezigen op evenementen en geïnteresseerde cursisten.

Actie 4.1.1 Praktijkvorming in groep (workshops)

Natuurwerkgroep De Kerkuil organiseert heel specifieke, projectgerelateerde opleidingsmomenten voor haar medewerkers. Tijdens deze workshops leren (geïnteresseerde) medewerkers op een zeer praktische en concrete manier bepaalde taken van de werkgroep uit te voeren. Deze workshops worden over het algemeen voor eerder beperkte groepen georganiseerd om de interactie en het leerproces te optimaliseren. In het verleden werden bv. opleidingen rond het opsporen en opvolgen van kiekendievennesten georganiseerd, maar ook sessies pluizen van uilenballen. Tijdens deze beleidsperiode wil NWG De Kerkuil zeker ook werk maken van het opleiden van meer medewerkers die de lesmodules in de lagere scholen voor hun rekening kunnen nemen (zie ook OD-2.5).

- *Indicator: NWG De Kerkuil voorziet **ten minste 1x/jaar** een praktische workshop voor een (kleine) groep medewerkers.*

Actie 4.1.2 Persoonlijk leermoment i.k.v. een project

Natuurwerkgroep De Kerkuil hecht veel belang aan het doorgeven van kennis en ervaring en probeert dan ook om, waar en wanneer dat mogelijk is, meer ervaren medewerkers of bestuursleden samen in te zetten met onervaren krachten. Deze samenwerking zorgt voor niet te onderschatten leermomenten die tijdens geen enkele

cursus of workshop kunnen worden gecreëerd. Samen in het veld zijn of plaatsbezoeken doen bij landbouwers schept op die manier heel veel kansen op persoonlijke leermomenten; zowel voor de meer onervaren medewerker die kan leren van een vaak jarenlange expertise, als voor de 'ancien' die verplicht wordt opnieuw met een frisse en onbevangen blik bepaalde taken aan te pakken.

- *Indicator: NWG De Kerkuil streeft waar mogelijk naar persoonlijke leermomenten tussen medewerkers door ervaring en jeugdig enthousiasme te koppelen.*

Actie 4.1.3 Persoonlijk leermoment voor kernverantwoordelijken (zie ook OD-3.9)

Kernverantwoordelijken nemen, meer nog dan andere medewerkers, heel wat engagement en verantwoordelijkheden op zich. Om hen daarbij te helpen wil NWG De Kerkuil investeren in leermomenten die specifiek gericht zijn op het 'takenpakket' van de kernverantwoordelijke. In de eerste plaats wordt hierbij gedacht aan peer-learning waarbij kernverantwoordelijken van elkaar kunnen leren. Maar ook vanuit het bestuur wordt gepolst naar de behoefte aan specifieke informatie bij de kernverantwoordelijken. Het bestuur zorgt dan ook vanuit de eigen of externe expertise voor leermogelijkheden op maat.

- *Indicator: NWG De Kerkuil voorziet **ten minste jaarlijks** (en vaker als daar behoefte aan is) een leermoment met elke kernverantwoordelijke.*

Actie 4.1.4 Projectgroepen via WhatsApp

Natuurwerkgroep De Kerkuil wendt sociale media ook binnen de groep medewerkers als tool aan om snel en gericht informatie te delen over projecten. Per project en/of projectgemeente of -regio wordt (soms tijdelijk en enkel als dat nuttig is) een WhatsApp-groep opgezet waardoor medewerkers die zich als vrijwilliger hebben opgegeven, efficiënt informatie kunnen delen. Op deze manier hoeven niet álle medewerkers van NWG De Kerkuil overspoeld te worden met informatie over projecten of regio's waar ze misschien veel minder actief bij betrokken zijn. Het delen van foto's en locaties verloopt op deze manier ook veel sneller en vormt vaak een naadloos vervolg bij de leermomenten uit acties 4.1.1 en 4.1.2. De projectcoördinator daagt medewerkers ook af en toe uit met gerichte vragen over (foto's van) projectvogels of deelt concreet lesmateriaal.

- *Indicator: NWG De Kerkuil stimuleert het efficiënt gebruik van WhatsApp-groepen om directe medewerkers aan bepaalde projecten snel en gericht op de hoogte te houden.*

Actie 4.1.5 Instructiefilmpjes

Om leermomenten duurzamer te kunnen bewaren denkt NWG De Kerkuil eraan om in deze beleidsperiode te investeren in het maken van instructiefilmpjes rond bepaalde handelingen. Zo kan een stap-voor-stap-filmpje heel beschouwelijk tonen hoe je als medewerker op de juiste manier, met aandacht voor eigen veiligheid en het minimaal verstoren van de vogel, een kerkuilbak controleert op broedgeval. Mogelijk doet de werkgroep hiervoor een beroep op de expertise van lesgevers en studenten van een (kunst)academie of hoger onderwijs (bv. Toegepaste Wetenschappen aan Howest, die een afdeling Design, Media en Communicatie hebben).

- *Indicator: NWG De Kerkuil wil de haalbaarheid van het maken van instructiefilmpjes onderzoeken.*

OD-4.2 Cursussen of lezingen

Naast de meer praktijkgerichte vorming uit OD-4.1 biedt NWG De Kerkuil ook meer theoretische opleidingsmodules aan in de vorm van cursussen of lezingen. De onderwerpen variëren van heel algemeen tot heel specifiek, maar hebben natuurlijk altijd een band met de agrarische natuur en de bescherming of bevordering ervan. Per onderwerp wordt een geschikte lesgever gezocht die de kennis van de medewerkers kan doen toenemen.

Actie 4.2.1 Cursus/lezing uit eigen expertise

Heel wat medewerkers, bestuursleden maar zeker ook de projectcoördinator hebben in de loop van de jaren heel wat kennis en ervaring verzameld over bepaalde onderwerpen. NWG De Kerkuil is ervan overtuigd dat die rijkdom aan kennis zoveel als mogelijk gedeeld moet worden. Daarom doet de werkgroep graag een beroep op eigen krachten om een cursus of lezing voor de medewerkers te verzorgen.

- *Indicator: NWG De Kerkuil streeft ernaar om jaarlijks 2 projectgerelateerde cursussen of lezingen uit eigen expertise te organiseren voor haar medewerkers.*

Actie 4.2.2 Cursus/lezing met externe expertise

Voor bepaalde projectgerelateerde onderwerpen is het nuttig of zelfs noodzakelijk om een beroep te doen op de kennis of expertise van iemand van buiten de werkgroep. Op deze manier krijgen de medewerkers niet alleen te maken met echte nationale of internationale toppers in hun vakgebied, maar werkt NWG De Kerkuil ook voortdurend aan netwerkversterking (zie ook SD-3). Een spreker van buitenaf levert naast de inhoudelijke kennis over een bepaald thema ook altijd een frisse blik en een andere manier om naar bepaalde zaken te kijken. In het verleden mocht NWG De Kerkuil bv. al autoriteiten als Ben Koks, Anny Anselin, Jan Rodts, Gerald Driessens, Lyndon Kearsley en Jelle Harder ontvangen.

- *Indicator: NWG De Kerkuil streeft ernaar om jaarlijks 2 projectgerelateerde cursussen of lezingen uit externe expertise te organiseren voor haar medewerkers.*

OD-4.3 Publicaties

Ook in haar publicaties wil NWG De Kerkuil de nodige aandacht besteden aan opleidingen van zowel de medewerkers als de andere leden.

Actie 4.3.1 Educatieve artikels in tijdschrift

Naast de communicatie over de inhoudelijke werking van de natuurwerkgroep (zie OD-2.1) en de projectrapporten (zie OD-2.3) is het tijdschrift een uitgelezen manier om alle leden, en dus ook de medewerkers, te bereiken met educatieve bijdragen.

- *Indicator: NWG De Kerkuil streeft ernaar om in het **driemaandelijkse** tijdschrift De Kerkuil telkens **2 educatieve artikels** te publiceren die zowel voor de medewerkers als de leden een meerwaarde betekenen.*

Actie 4.3.2 Losse educatieve publicaties

Met speciale uitgaven in de vorm van flyers of folders wil NWG De Kerkuil de kennis over de agrarische natuur ook bij haar leden en medewerkers doen toenemen (zie OD-2.4). Deze uitgaven richten zich over het algemeen op zeer specifieke thema's en zijn dus een bron van kennis over bepaalde (delen van) projecten (zie actie 2.4.1).

- *Indicator: in de loop van de werkingstermijn van deze meerjarennota voorziet NWG De Kerkuil de publicatie van **5 educatieve folders of flyers** rond (aspecten van) de projecten.*

OD-4.4 Persoonlijke vorming

Omdat de natuurwerkgroep draait op de onmisbare inzet van vrijwilligers die jaarlijks vaak vele uren, dagen of weken aan een of meerdere projecten spenderen, wil NWG De Kerkuil heel bewust investeren in de persoonlijke vorming van al haar medewerkers. Naast de eerdergenoemde praktijkvorming, opleidingsmogelijkheden en leermomenten en educatieve publicaties zorgt NWG De Kerkuil voor materiële en logistieke ondersteuning om het vele werk dat de medewerkers verzetten zo gemakkelijk en aangenaam mogelijk te maken.

Actie 4.4.1 Beschikbaar stellen informatie (boeken, drive …)

Alle noodzakelijke en projectgerelateerde informatie waarover NWG De Kerkuil beschikt, wordt fysiek of digitaal ter beschikking gesteld van de medewerkers. In het secretariaat bevinden zich boeken, naslagwerken, vaktijdschriften, rapporten e.d. vol nuttige informatie. Op de Google Drive van de werkgroep wordt alle noodzakelijke projectkennis op een veilige manier gecentraliseerd. Naargelang de bevoegdheid (conform GDPR) krijgen medewerkers toegang tot de digitale informatie m.b.t. de diverse projecten. Deze informatie (kaartgegevens, cijfermateriaal, inventarisatielijs-

ten ...) kunnen digitaal door medewerkers worden geraadpleegd maar ook aangevuld. Op deze manier blijft de info steeds up-to-date.

Actie 4.4.2 Beschikbaar stellen Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

Om veilig te kunnen werken stelt NWG De Kerkuil PBM's ter beschikking van alle medewerkers die deze voor hun werkzaamheden nodig hebben. Zo ontvingen alle medewerkers een mondneusmasker met het logo van NWG De Kerkuil, dat niet alleen helpt in de strijd tegen de verspreiding van virussen, maar ook heel nuttig is bij het werken in stoffige omgevingen (zoals bij het controleren van nestbakken van sommige projectvogels). Verder voorziet NWG De Kerkuil ook handschoenen en veiligheidsmateriaal zoals een klimgordel.

Actie 4.4.3 Beschikbaar stellen materiaal

Behalve persoonlijke beschermingsmiddelen hebben medewerkers ook specifieke materialen nodig om alle projecten succesvol te kunnen opvolgen. NWG De Kerkuil stelt deze materialen ter beschikking. Denk hierbij aan ladders voor de controles van nestkasten Kerkuil- en Steenuil, een birdcaller die nodig is om in het voorjaar de territoria van Steenuilen te inventariseren, kleine zaklampjes voor de controle van nestbakken, bamboestokken voor het afzetten van nestlocaties van Bruine of Grauwe Kiekendieven in graanakkers … Verder vraagt het maken, plaatsen en herstellen van de verschillende types nestkasten voor de projectvogels heel wat gereedschap (zie actie 3.8.3 de Werkuilen). NWG De Kerkuil voorziet voldoende (elektrisch en handmatig) werkgereedschap voor de medewerkers uit de diverse kernen. Hieronder vallen o.a. invalzagen, cirkelzagen, decoupeerzagen, schroefboormachines, klopboormachines, tangen, schroevendraaiers, hamers, bevestigingsmaterialen …

- *Indicator: Er dienen minimum 2 werkpleklocaties gevonden te zijn tegen 2022.*

Actie 4.4.4 Kledinglijn met logo voor (actieve) medewerkers

Om de herkenbaarheid van de natuurwerkgroep te vergroten en terzelfdertijd te zorgen voor een groepsgevoel en een professionele uitstraling, voorziet NWG De Kerkuil kledij met het logo van de werkgroep (zie ook actie 3.6.3). Elke actieve medewerker krijgt om de twee jaar een vastgelegd budget en kan daarvoor (eventueel aangevuld met eigen financiële inbreng) kiezen uit het aanbod van T-shirt, polo, fleecetrui, jas, hemd, bodywarmer. Dit aanbod wordt regelmatig vernieuwd.

Actie 4.4.5 Individuele, externe vorming

Natuurwerkgroep De Kerkuil staat zeker ook open voor het volgen van externe vorming 'op eigen houtje' en wil dit zelfs aanmoedigen. Bestuursleden, projectverantwoordelijken, kernverantwoordelijken en/of medewerkers die, om hun eigen expertise op te krikken, deelnemen aan een opleiding, cursus, workshop e.d. die van dichtbij of verderaf raakpunten heeft met de agrarische natuur of de werking van NWG De Kerkuil ten goede kan komen, worden vanuit de werkgroep gesteund. Dit is echter geen verplichting. Persoonlijke interesse en motivatie zijn hierbij de belangrijkste aspecten.

Actie 4.4.6 Specifieke opleiding infostand (zie actie 3.3.3)

Eén van de voornaamste manieren waarop NWG De Kerkuil zich naar de buitenwereld kan profileren is door het opzetten en bemannen van een infostand. Deze stand kan deel uitmaken van een eigen activiteit (bv. lezing of cursus) of op een evenement van een partner staan. Vanuit een dergelijke infostand kan NWG De Kerkuil heel wat operationele doelen uit haar meerjarennota behalen: inhoudelijke communicatie naar de buitenwereld (OD-2.2), ledenwerving (OD-3.1), samenwerking met partners (OD-3.3), het leggen van sociale contacten (OD-3.6), het verzorgen van eigen activiteiten (OD-3.7), de werving en activering van medewerkers (OD-3.8). Het belang ervan kan dus moeilijk onderschat worden. Daarom wordt er vanuit NWG De Kerkuil werk gemaakt om alle medewerkers (voor zover dat nog nodig is) te overtuigen van het belang van deze infostanden. Er wordt ook geprobeerd om zoveel mogelijk medewerkers te overhalen om af en toe mee een infostand te bemannen. Daarvoor voorziet de werkgroep ook de nodige opleiding, verzorgd door een of meerdere meer ervaren 'standhouders'. Er wordt o.m. aandacht besteed aan manieren om mensen aan te spreken, een stand visueel aantrekkelijk te maken, om te gaan met al het educatief materiaal, vertrouwd te raken met de beschikbare publicaties, de formulieren voor lidmaatschap correct in te vullen enzovoort.

6 FINANCIERING

Natuurwerkgroep De Kerkuil wenst een regionale natuurvereniging te zijn van het type 2, actief in 10 gemeenten. De financiering is dan ook hierop afgesteld.

Volgnummer doelstelling	% Aanwending subsidie	Subtotaal
Algemene werking/overhead	35,00%	**35,00%**
OD 1.1 Kerkuilen	3,00%	
OD 1.2 Bruine Kiekendieven	3,00%	
OD 1.3 Grauwe Kiekendieven	3,00%	
OD 1.4 Steenuilen	3,00%	
OD 1.5 Torenvalken	3,00%	
OD 1.6 Velduilen	3,00%	
OD 1.7 Zwaluwen (Huis- en Boerenzwaluw)	2,00%	
OD 1.8 Akkervogels	3,00%	
OD 1.9 Gierzwaluwen	2,00%	
OD 1.10 Oeverzwaluwen	2,00%	
OD 1.11 IJsvogels	3,00%	**30,00%**
OD 2.1 Inhoudelijke communicatie naar leden	6,50%	
OD 2.2 Inhoudelijke communicatie buitenwereld	1,50%	
OD 2.3 Publicatie projectresultaten	1,00%	
OD 2.4 Publicatie versterking agrarische natuur	1,00%	
OD 2.5 Sensibilisatie in scholen	1,00%	
OD 2.6. Uitwisselen advies met partners	1,00%	
OD 2.7. Adviesverlening aan burgers	1,00%	**13,00%**

OD 3.1 Groei ledenaantal	1,00%	
OD 3.2 Plaatselijk nieuws	1,00%	
OD 3.3 Gestructureerde samenwerking met partners	1,00%	
OD 3.4 Deelname milieuraden	1,00%	
OD 3.5 Vertegenwoordiging sociale media	1,00%	
OD 3.6 Sociale contacten	1,00%	
OD 3.7 Eigen activiteiten	5,00%	
OD 3.8 Werving en activering van medewerkers	2,00%	
OD 3.9 Kernverantwoordelijken	1,00%	
OD 3.10 Ondersteunende projectverantwoordelijken	1,00%	
OD 3.11 Gestructureerde samenwerking met wetenschappelijke instellingen	1,00%	**16,00%**
OD 4.1 Praktijkvorming rond projecten	1,00%	
OD 4.2 Cursussen of lezingen	2,00%	
OD 4.3 Publicaties	2,00%	
OD 4.5 Persoonlijke vorming	1,00%	**6,00%**
Totaal	**100,0%**	

Opbrengsten

1.Lidgeld

Het lidmaatschap bedraagt € 7,5 per jaar; het steunend lidmaatschap bedraagt € 12,5. Als promotie wordt het eerste jaar lidmaatschap tijdens events aangeboden aan € 5. Het gewoon lidmaatschap levert de natuurwerkgroep € 9.000 per jaar op.

2.Giften

Sommige leden doneren jaarlijks een bedrag aan NWG De Kerkuil. Dit bedrag wordt geraamd op € 2.500. Deze giften bestaan uit een combinatie van het gewoon en steunend lidmaatschap (€ 5). Om giften fiscaal aftrekbaar te maken wordt een aanvraag ingediend bij FOD Financiën.

3.Sponsoring tijdschrift

Jaarlijks wordt voor gemiddeld € 1.000 sponsoring ontvangen door middel van puclicatie van een reclameblok in het tijdschrift.

4. Alternatieve inkomsten

Natuurwerkgroep Kerkuil gaat ook op zoek naar alternatieve inkomstenbronnen. Dit kan verschillende vormen aannemen zoals de verkoop van onze 'kledinglijn', ons etiketbier Grauw en Bruin Kieksje maar ook sponsoring van gezenderde kiekendieven via een peter- of meterschap en het natuurkwaliteitskenmerk 'Hart voor agrarische natuur' als PR-middel voor sponsors.

5.Subsidies

Van de stad Veurne krijgt NWG De Kerkuil een subsidie van € 300 en € 80 van de gemeente Kortemark. De natuurwerkgroep ontvangt ook een VIA-toelage van € 3.500. Als type 2 regionale natuurvereniging ontvangt NWG De Kerkuil een gewestelijke subsidie van € 70.000.

Kosten

De kosten zijn opgesteld in functie van een fulltime tewerkstelling van een projectcoördinator. De organisatie van de eigen activiteiten en projecten zijn hier ook op afgestemd.

Om de werking van de natuurwerkgroep verder te professionaliseren overwegen we in de planningsperiode een aantal grote aankopen (naast de reguliere werking): de aankoop van een dienstvoertuig, de aankoop van een drone en zenders. Voor deze laatste twee zal de evolutie van de technologie en de prijszetting een bepalende factor zijn voor het al dan niet aankopen alsook het aantal.

Verder gaan we op zoek naar een betaalbare en centraal gelegen atelier waar we onze nestkasten en andere materialen kunnen stockeren. Ook de verdere aankoop van degelijk werkmateriaal en persoonlijke beschermingsmiddelen blijven op het programma staan.

Minimummodel beleidsplan			Uitbreiding (optioneel)	
I.	**€ 89 900**	**Bedrijfsopbrengsten**		
70	**Omzet (btw-plichtige activiteiten)**			
	€ 3500	**Verkoop goederen**		
73	**Andere Opbrengsten (niet-btw plichtig)**			
	€ 70 400	**Subsidies (overheden)**		
	€ 400	Steden/gemeenten	Gemeentelijke subsidies: stad Veurne en Kortemark	
	€ 70 000	Vlaamse overheid- structurele subsidie	Subsidie regionale vereniging	
	€ 3 500	**Ondersteuning tewerkstelling**		Via, maribel, tussenkomst nettoloon, vermindering bv
	€ 0,00		Sociale maribel	
	€ 3 500		VIA middelen	
	€ 2 000	**Sponsoring**	Sponsoring tijdschrift, zenders	

	€ 8 000	**Lidgelden**		
	€ 2 500	**Giften**	Steunend lidmaatschap en giften	
74	**€ 0,00**	**Door te storten subsidies**		
	€ 0,00	**Bijdragen**		
	€ 0,00	**Diverse**		
II.	**€ 85 150**	**Bedrijfskosten**		
	A. Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen			
	€ 10 000	**Inkopen**		
	€ 0,00	**Wijziging in voorraad: toename (+), afname (-)**		
	B. Diensten en diverse goederen			
61	**€ 5 000**	**Huur**		
	€ 5 000		Huur secretariaat en atelier	Incl. nutsvoorzieningen
	€ 1 500	**Onderhoud en herstellingen**		

	€ 750		Onderhoud en herstel gebouwen	
	€ 750		Onderhoud en herstel voertuig	
	€ 16 750	**Leveringen aan de organisatie**		
	€ 5 000		Organisatie evenementen	
	€ 4 000		Secretariaatkosten	
	€ 1 250		Tijdschrift	Verzending
	€ 4 500		Tijdschrift	Druk en layout
	€ 500		Communicatie en Promotie	Website
	1 500		Brandstof voertuig	
	€ 1 500,00	**Vergoedingen aan derden**		
	€ 500,00		Dienstprestaties	Consultancy, …
	€ 1 000,00		Sociaal secretariaat	
	€ 500,00	**Lidgelden/ bijdragen**		

	€ 750,00	**Representatiekosten**		
	€ 2 500,00	**Verzekeringen**		Brand, BA, omnium, reis, diefstal
	€ 500,00	**Verplaatsingkosten**		
	€ 1 500,00	**Diverse**		
62	**C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen**			
	€ 30 650	**Brutolonen**		
	€ 27 000		Brutolonen	
	€ 1 900		Vakantiegeld	
	€ 1 750		Eindejaarspremie	
	€ 10 000	**Werkgeversbijdragen**		
	€ 1 500	**Andere personeelkosten**	MC + AO-verzekering	

63	**D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op vaste activa**			
	€ 2 500	**Voertuig**		
	E. Waardevermindering op voorraden, bestellingen in uitvoering, vorderingen			
	€ 0,00			
	F. Voorzieningen voor aan te gane risico's en kosten			
	€ 0,00			
64	**G. Andere bedrijfskosten**			
	€ 0,00	**Belastingen en taksen**		
	€ 0,00	**Niet aftrekbare btw**		
	€ 0,00	**Door te storten subsidies**		
III.	**Bedrijfsresultaat**			
	€ 4 750			

IV.	**Financiële opbrengsten**			
	€ 0,00	Intresten bank		
V.	**Financiële kosten**			
	€ 50,00	Bankkosten		
VI.	**Algemeen resultaat**			
	€ 4 700			

Tekening: medewerkster Emy Martin

Natuurwerkgroep De Kerkuil
Iepersteenweg 56
8600 Diksmuide

RPR: Ondernemingsrechtbank Gent Afdeling Veurne
Ondernemingsnummer: 0842.493.302
www.natuurwerkgroepdekerkuil.be

Vlaanderen
verbeelding werkt